
Analiza de conținut privind raportarea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă

Asist. univ. dr. Elena NECHITA,
Academia de Studii Economice din București,
e-mail: elena.nechita@cig.ase.ro

Conf. univ. dr. Cristina Lidia MANEA,
Academia de Studii Economice din București,
e-mail: lidia.manea@cig.ase.ro

Conf. univ. dr. Alina Mihaela IRIMESCU,
Academia de Studii Economice din București,
e-mail: alina.irimescu@cig.ase.ro

Conf. univ. dr. Elena Mirela NICHITA,
Academia de Studii Economice din București,
e-mail: mirela.nichita@cig.ase.ro

Rezumat

Epitomul dezvoltării sustenabile rezidă în procesul de transformare prin intermediul căruia exploatarea resurselor, direcția investițiilor, orientarea evoluției tehnologice, precum și schimbările instituționale se află în armonie și conduc la sporirea potențialului de a satisface nevoile și aspirațiile umane prezente și viitoare, pe baza devizei „Nimeni nu rămâne în urmă” (ONU, 2015). Aceasta se materializează în Agenda 2030 pentru Dezvoltare Sustenabilă, definită prin 17 obiective de dezvoltare durabilă (SDG), cărora le corespund 169 de sarcini asociate. Prezenta cercetare răspunde nevoii de a determina în ce măsură un eșantion de societăți cotate pe piața principală la Bursa de Valori București în categoria Premium, ce activează în ramuri industriale diferite, dezvăluie informații privind obiectivele de dezvoltare sustenabilă în cuprinsul raportărilor anuale. Cercetarea acoperă perioada 2017-2019. Analiza longitudinală de conținut evidențiază progresul în implementarea SDG-urilor de-a lungul celor trei ani, în timp ce analiza transversală pe industrii subliniază similitudinile și diferențele de raportare determinate de ramurile industriale. Rezultatele studiului sunt menite să sporească nivelul de conștientizare și să stimuleze discuțiile constructive în rândul companiilor, organismelor și agențiilor guvernamentale și de reglementare, membrilor societății civile, precum și al altor părți interesate de aspectele privitoare la sustenabilitate și obiectivele de dezvoltare durabilă.

Cuvinte cheie: Obiective de dezvoltare sustenabilă (SDG), România, analiză de conținut, societăți cotate, analiză longitudinală, analiză transversală pe industrii

Clasificare JEL: M40, M41, Q56

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Nechita, E., Manea, C. L., Irimescu, A. M., Nichita, E.-M. (2020), The Content Analysis of Reporting on Sustainable Development Goals, *Audit Financiar*, vol. XVIII, no. 4(160)/2020, pp. 831-854, DOI: 10.20869/AUDITF/2020/160/030

Link permanent pentru acest document:

<http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2020/160/030>

Data primirii articolului: 3.08.2020

Data revizuirii: 5.08.2020

Data acceptării: 9.10.2020

Introducere

Prin adoptarea Agendei 2030 pentru dezvoltare sustenabilă (*Transforming Our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development*, engl.), liderii mondiali au convenit să colaboreze în vederea îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare durabilă (*Sustainable Development Goals – SDG*, engl.) (ONU, 2015). Agenda 2030 declară că reprezintă o viziune „extrem de ambițioasă și transformatoare” (ONU, 2015). Amploarea și scopul acestei agende revoluționare sunt definite de cele 17 obiective și 169 de sarcini asociate, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016 și constituie un ghid pentru cele 193 de state membre ale ONU, în vederea remodelării lumii în anii ce urmează.

Deși conceptul de dezvoltare durabilă devine din ce în ce mai răspândit în literatura de specialitate din contabilitate și management, este necesar să clarificăm la ce se referă acesta în diferitele contexte în care este utilizat (Godemann *et al.*, 2014). În mod particular, cercetătorii sunt preocupați de faptul că dezvoltarea sustenabilă ar putea rămâne mai degrabă doar o problemă de interes pentru cercetarea empirică în domeniul științelor economice și sociale decât o arie de cercetare distinctă și coerentă. Această preocupare constituie o consecință a faptului că, pe lângă prezentarea repetată a definiției date în Raportul Brundtland (WCED, 1987), multe dintre studii neglijează complexitatea problemelor pe care le presupune dezvoltarea durabilă (Bebbington și Thompson, 2013, citat de Bebbington și Unerman, 2018).

În statele din Europa Centrală și de Est, conceptul de dezvoltare sustenabilă a fost adoptat și introdus ca măsură de orientare a dezvoltării economice și sociale. Din perspectiva sustenabilității, România, ca membru al Organizației Națiunilor Unite (din 1955) și al Uniunii Europene (din 2007), și-a asumat dezvoltarea economică prin implementarea și valorificarea principiilor durabile, ceea ce reprezintă un pas important în direcția unui viitor sustenabil, fapt reliefat și prin strategia națională Orizonturi 2013-2020-2030.

Obiectivul prezentei cercetări constă în determinarea măsurii în care un eșantion de companii performante

listate la Bursa de Valori București (BVB) pe piața principală în categoria Premium, care activează în industrii diferite, prezintă informații privind obiectivele de dezvoltare durabilă în raportările anuale. Criteriul de selecție pentru asigurarea comparabilității societăților din punct de vedere al mărimii este dat de valoarea capitalizării bursiere. Cercetarea acoperă perioada 2017 – 2019 și se axează pe analiza longitudinală, ce va evidenția evoluția în implementarea SDG-urilor de-a lungul celor trei ani, precum și pe analiza transversală pe industrii, având scopul de a reliefa similitudinile, dar și diferențele de prezentare generate de industrie. Rezultatele cuprind atât secțiunea bazată pe abordarea cantitativă, cât și analiza informațiilor de natură calitativă. Metodele cantitative aplicate au vizat aspecte legate de structura rapoartelor, analiza informațiilor la nivel de SDG-uri, precum și analiza cantitativă a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați la nivel de companii, ramuri ale industriilor și SDG-uri.

Pentru atingerea obiectivelor menționate mai sus, structura lucrării este următoarea: scurta recenzie a literaturii de specialitate, pentru a sublinia evoluția implementării SDG-urilor pe baza trecerii în revistă a studiilor axate pe raportarea SDG-urilor la nivel de industrie, apoi metodologia cercetării, ce descrie eșantionul și criteriile de selecție aplicate, conducând la partea de rezultate și discuții, cu rolul de a dezvălui descoperirile. Lucrarea se va încheia cu partea de concluzii, limitări ale cercetării și agenda de cercetare viitoare pe tema raportării obiectivelor de dezvoltare sustenabilă.

1. Recenzia literaturii de specialitate

În esență, dezvoltarea durabilă reprezintă un proces de transformare prin care exploatarea resurselor, orientarea investițiilor, direcția evoluției tehnologice și schimbările instituționale acționează în armonie și conduc la creșterea potențialului de a satisface nevoile și aspirațiile umane prezente și viitoare (Nechita, 2019).

1.1. Privire de ansamblu asupra obiectivelor de dezvoltare sustenabilă (SDG)

„Nimeni nu rămâne în urmă” constituie deviza și piatra de temelie pentru cele 17 obiective de

dezvoltare sustenabilă și 169 de sarcini adiacente ale ONU (2015), pe care 193 de state membre le-au adoptat prin semnarea Agendei 2030. Pe cale de consecință, este necesar ca acțiunile comune ale guvernelor, societății civile, companiilor și comunităților să fie corelate cu resursele, capacitatea de inovare și parteneriatele încheiate pentru obținerea unei implementări de succes a obiectivelor (World Investment Report, 2014). Mai mult, SDG-urile sunt create pentru a ajuta întreprinderile să facă față mai multor provocări cheie în anii următori: gestionarea riscului reputațional, reacția la fenomene precum globalizarea și digitalizarea, comunicarea adecvată cu părțile interesate și satisfacerea cerințelor investitorilor pentru o mai mare transparență în raportare (CIMA, 2018).

Pentru a atinge obiectivele ONU este necesară acordarea unei atenții sporite analizei direcțiilor la nivelul cărora au fost înregistrate progrese, precum și unde intervin provocări sau noi amenințări, printr-o monitorizare comparabilă și o evaluare continuă. Agenda 2030 presupune o abordare complexă, cu mai multe fațete, constituind un cadru de referință important pentru păstrarea valorilor naturii, umanității și drepturilor omului. Beneficiile și limitele dezvoltării durabile sunt evidențiate prin rezultatele și progresul societății. În aceste circumstanțe, comunicarea sustenabilității reprezintă unul dintre cei mai importanți pași în stimularea interesului și a asigurării publicului țintă (Firoiu *et al.*, 2019).

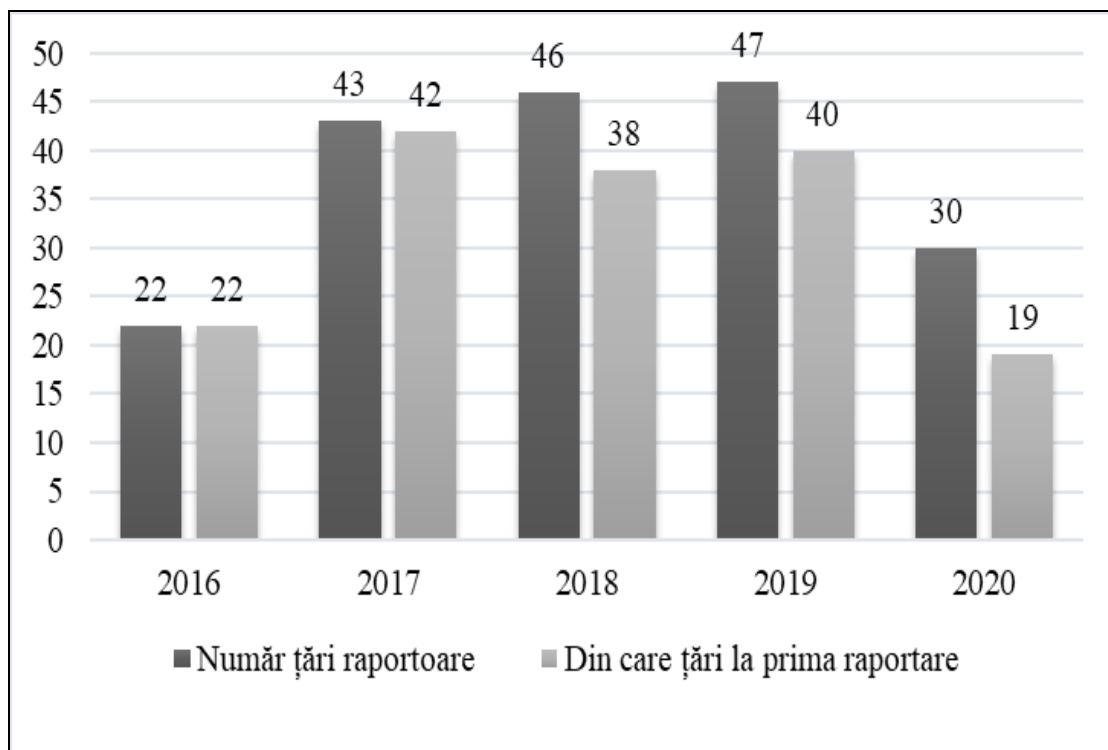
Organismele profesionale (ACCA, CIMA, IFAC) și companiile de servicii profesionale relevante (Deloitte, EY, KPMG, PwC) publică numeroase studii care investighează sectoarele de afaceri în ceea ce privește obiectivele de dezvoltare durabilă (SDG). De exemplu, cercetarea realizată de PwC (2015) arată un nivel ridicat de conștientizare a SDG-urilor în comunitatea de afaceri (2.015 părți interesate din cadrul a 986 de companii au făcut parte din chestionar) și subliniază oportunitatea de a transforma această conștientizare în acțiuni destinate atingerii obiectivelor. Ulterior, PwC (2018) a efectuat o nouă cercetare asupra SDG-urilor, concluzionând că forța motivațională a

obiectivelor în sprijinirea organizațiilor constă în identificarea riscurilor și oportunităților semnificative, construirea unor modele de afaceri adaptabile la condiții nefavorabile și implementarea strategiilor eficiente pentru creșterea economică, dar toate aceste obiective se vor îndeplini numai dacă fiecare parte implicată la nivelul organizației contribuie la realizarea lor. KPMG (2018) sugerează un cadru pentru raportarea SDG-urilor, bazat pe trei piloni: înțelegere, priorizare și măsurare și, împreună cu UNGC, a dezvoltat matrici de materialiate, care oferă exemple practice specifice pe industrie și idei de acțiune pentru fiecare obiectiv global (KPMG, 2016).

În ceea ce privește raportarea SDG-urilor, se evidențiază un rol dinamic al contabililor în asigurarea faptului că datele sunt fiabile și că acestea sunt comunicate eficient, astfel încât să poată fi utilizate pentru a ajuta la raportarea SDG-urilor. Informațiile de calitate vor fi un factor critic al SDG-urilor, profesioniștii contabilii vor fi deținătorii acestor informații (ACCA, 2017) și vor deveni consultanți importanți în procesul de luare a deciziilor. Abilitățile profesionale specifice ale contabililor – inclusiv în guvernanta, managementul riscului și controlul analizei afacerii, precum și sprijinul decizional, care presupune măsurarea, raportarea și asigurarea datelor financiare și non-financiare – vor deveni din ce în ce mai solicitate pe măsură ce SDG-urile vor căpăta mai multă aplicabilitate (CIMA, 2018).

În ceea ce privește progresul anual al numărului de țări care au raportat în mod voluntar stadiul realizării SDG-urilor, **Graficul nr. 1** evidențiază o creștere a numărului de state care raportează în perioada 2016-2019, cu o scădere semnificativă în 2020, când numărul se diminuează la 30, dintre care 19 vor raporta pentru prima dată. România se regăsește, de asemenea, printre membrii care au ales să furnizeze informații despre stadiul implementării SDG-urilor, primul și singurul an de raportare până în prezent fiind 2018. Cu toate acestea, România nu se află și în lista țărilor care vor prezenta un astfel de raport în 2020 (Nechita, 2019).

Graficul nr. 1. Evoluția anuală a numărului de țări care au raportat voluntar despre SDG

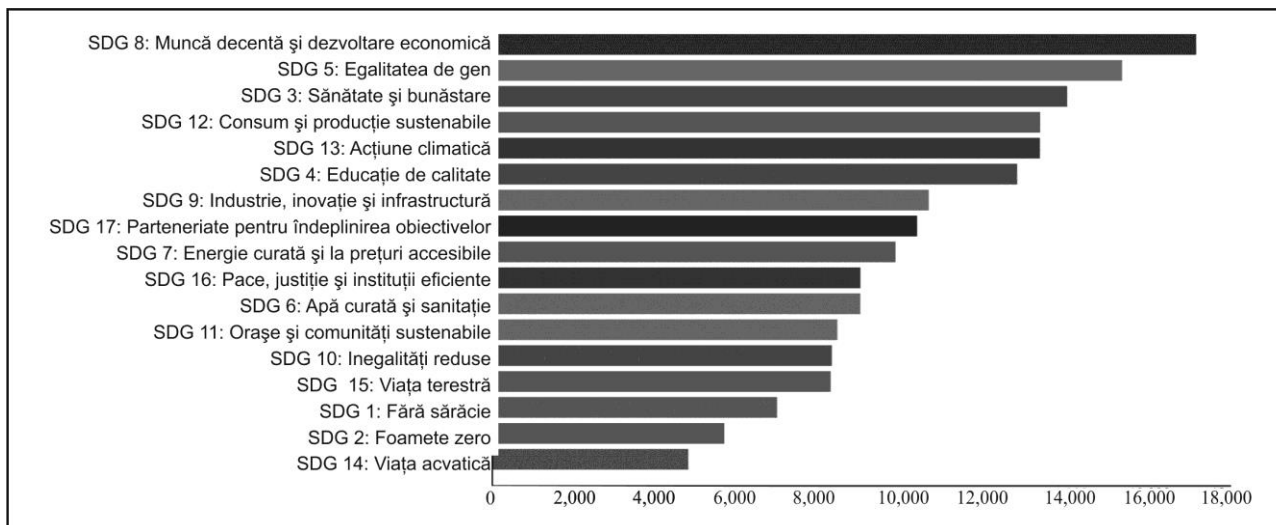
Sursa: Nechita, 2019

În prezent, există mai multe posibilități prin care companiile pot raporta impactul lor extins asupra ESG, incluzând rapoarte anuale, rapoarte de sustenabilitate sau rapoarte integrate. Valorile indicatorilor și cadrele conceptuale utilizate variază foarte mult, ceea ce face dificilă realizarea unor comparații între cadrele de raportare și instrumentele care pot oferi entităților o modalitate de a înțelege și de a comunica impactul acestora și de a contribui la SDG. Conform cercetării lui Albu *et al.* (2013), cadrele de raportare a sustenabilității cele mai frecvent utilizate sunt: Inițiativa Globală de Raportare (engl. *Global Reporting Initiative – GRI*) și Pactul Global al Națiunilor Unite (engl. *United Nations Global Compact – UNGC*), GRI fiind utilizat în principal de companiile multinaționale, iar UNGC de către întreprinderile mici și mijlocii, având în vedere faptul că aceasta din urmă se caracterizează printr-o abordare mai simplistă (Albu *et al.*, 2013, Wensen *et al.*, 2011). În practică, sunt utilizate mai frecvent patru abordări (ACCA, 2017):

- Busola SDG (engl. *SDG Compass*);
- <IR> Abordare cadru în cinci pași (engl. *<IR> Framework five-step approach*);
- GRI UNGC Raportarea companiilor cu privire la SDG (engl. *Business Reporting on the SDG*);
- Indicatori de bază UNCTAD ISAR (engl. *UNCTAD ISAR Core Indicators*).

Graficul nr. 2 prezintă numărul de companii înscrise inițiativei UNGC care au raportat activități cu scopul atingerii obiectivelor SDG, fiind bazat pe informațiile publicate pe platforma online interactivă a UNGC (2020). Acesta reliefează că în topul primelor trei obiective vizate de către societăți se regăsesc SDG 8 *Muncă decentă și creștere economică*, SDG 5 *Egalitatea de gen și*, respectiv, SDG 3 *Sănătate și bunăstare*. Într-un studiu recent, Firoiu *et al.* (2019) evidențiază că statusul implementării SDG-urilor în cadrul UE se află sub nivelul optim vizat.

Graficul nr. 2. Numărul de companii ce raportează activități desfășurate pentru atingerea SDG

Sursa: UNGC (2020), <https://www.unglobalcompact.org/interactive/sdgs/global>

SDG-urile reprezintă o oportunitate majoră pentru entități de a-și modela, pilota, comunica și raporta strategiile, obiectivele și activitățile lor, permițându-le să capitalizeze o serie de investiții (World Investment Report, 2014). Indicatorii de raportare socială corporativă pot fi integrați în raportarea performanțelor financiare ale unei companii și pot transforma sustenabilitatea într-o valoare tangibilă pentru toate părțile interesate (Oncioiu *et al.*, 2020).

Până acum, rapoartele financiare și de sustenabilitate nu s-au dovedit a fi adecvate pentru a descrie modul în care companiile creează și distribuie valoare părților interesate (Ocean Tomo, 2011, citat de Mio și Fasan, 2014). Pe de o parte, rapoartele financiare sunt din ce în ce mai complexe (ACCA, 2009; Chychyla *et al.*, 2019) – astfel, investitorii au dificultăți în a înțelege substanța economică a tranzacțiilor – și orientate spre trecut (Beerbaum, 2020; Jiang și Penman, 2013) – astfel, în mare parte, furnizează informații istorice, în timp ce investitorii trebuie să înțeleagă cum va evolua performanța companiilor în viitor. Pe de altă parte, rapoartele de sustenabilitate conțin adesea prea multe informații, generând astfel o supraîncărcare a utilizatorilor, fiind de înțeles care informații sunt relevante și care nu. Exceptând aceste neajunsuri, rapoartele privind dezvoltarea sustenabilă folosesc adesea categorii rigide, cum ar fi cele legate de

aspectele „sociale”, „de mediu” și „gubernanță”, cu o atenție specifică îndreptată către unele țări și legislația acestora. În ciuda acestui fapt, raportarea sustenabilității devine o practică de afaceri principală (EY, 2014), iar studii empirice evidențiază că 95% dintre cele mai mari 250 de companii din întreaga lume raportează activitățile lor de responsabilitate corporativă (KPMG, 2011).

1.2. Raportarea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă (SDG) pe ramuri

Există un grad limitat de coerență la nivel de sector în privința prioritizării SDG-urilor, cu excepția anumitor obiective care au legătură directă cu specificul activității companiilor dintr-un anumit sector. De exemplu, companii alimentare și SDG 2 *Foamete „zero”*, companii farmaceutice și SDG 3 *Sănătate și bunăstare* sau companiile din domeniul energiei și SDG 7 *Energie curată și la prețuri accesibile* (Mhlanga *et al.*, 2018).

Producția de petrol și gaze poate favoriza dezvoltarea economică și socială, oferind acces la energie accesibilă, oportunități pentru munca decentă, dezvoltarea afacerilor și a competențelor, creșterea veniturilor fiscale și îmbunătățirea infrastructurii (IFC, 2013). Lucrările academice care examinează raportarea non-financiară a entităților din industria petrolului și gazelor subliniază eforturile acestor societăți pentru

inclusiunea SDG-urilor în modelul lor de afaceri, determinate de faptul că marile companii petroliere au fost acuzate că au generat probleme de mediu la nivel mondial și se confruntă cu o lipsă de credibilitate din partea factorilor de reglementare și a publicului din întreaga lume (Mojarad *et al.*, 2018). Severitatea crizelor de mediu și a schimbărilor climatice provenite din producția de petrol și gaze au lăsat consecințe grave pentru multe societăți. Prin urmare, conceptul de dezvoltare durabilă a fost introdus în literatura de specialitate a industriei petrolului și gazelor, iar termeni precum *Economia verde*, *Dezvoltarea durabilă*, *Responsabilitatea socială* și *Managementul riscurilor* au devenit obișnuiți în prelegerile și seminariile prezentate de companiile petroliere (Schweitzer, 2010). Cercetarea lui Mojarad *et al.* (2018), bazată pe un chestionar adresat unui număr de 128 de respondenți de la diverse companii de petrol și gaze și contractori de servicii din regiunea Orientului Mijlociu, a semnalat lipsa acută a unei strategii consecvente și a unei politici solide de dezvoltare durabilă.

O echipă multidisciplinară de cercetători condusă de Nerini (2018) încearcă să identifice întreaga gamă de obiective și sarcini din Agenda 2030 care necesită schimbări la nivelul industriei energiei prin stabilirea unor corespondențe între sistemele energetice, SDG 7 *Energie curată și la prețuri accesibile* și alte obiective din Agenda 2030 (Nerini *et al.*, 2018). Rezultatele dezvăluie complexitatea uriașă a legăturilor dintre sistemele energetice și bunăstarea, infrastructura și mediul, ceea ce înseamnă că SDG 7 nu poate fi realizat la nivel de sector de sine stătător.

În timp ce SDG 3 poate părea în mod intuitiv a fi obiectivul în care sectorul farmaceutic ar avea cel mai mare impact, alte cinci SDG-uri pentru care acest sector este deosebit de important sunt: SDG 4 *Educație de calitate*, SDG 6 *Apă curată și sanitație*, SDG 9 *Industrie, inovație și infrastructură*, SDG 11 *Orașe și comunități sustenabile* și SDG 14 *Viața subacvatică* (Eccles, 2018).

1.3. Raportarea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă (SDG) de către companiile listate

În conformitate cu standardele GRI, autoritățile de reglementare ale pieței de capital joacă un rol esențial în încurajarea unei guvernante corporative și transparenței, impunând companiilor listate să respecte reglementările privind raportarea sustenabilității. În anul

2009, ONU lansează Inițiativa piețelor de capital sustenabile (*Sustainable Stock Exchanges Initiative – SSE*, engl.), care invită bursele partenere din întreaga lume să se alăture inițiativei prin semnarea unui acord voluntar public (Nechita, 2019). Activitatea desfășurată de SSE ia în considerare obiectivele de dezvoltare sustenabilă (SDG) dar, în plus, SSE se concentrează pe patru SDG-uri cu valoare semnificativă pentru bursele de valori, contribuind în același timp la un al cincilea, SDG 17 *Parteneriate pentru îndeplinirea obiectivelor*, ca fiind adiacent. Prin urmare, SSE își organizează activitatea în jurul următoarelor subiecte cheie: SDG 5 *Egalitatea de gen*, SDG 8 *Muncă decentă și creștere economică*, SDG 12 *Consum și producție responsabile* și SDG 13 *Acțiune climatică*.

SSE regrupează un număr de 103 burse partenere, inclusiv Bursa de Valori București, cu un total de 52.931 de companii listate, fiind astfel caracterizată de un nivel semnificativ de acoperire internațională. Conform raportului întocmit la aniversarea celor 10 ani de la înființare (SSE, 2019), piețele de capital joacă un rol important în a ajuta companiile să găsească un echilibru între raportarea sustenabilității și cerințele de management. Succesul SSE poate fi măsurat prin numărul ridicat de burse de valori, care oferă îndrumări scrise pentru raportarea dezvoltării durabile, atingând un total de 39 de piețe de capital partenere în 2018, comparativ cu doar 13 în 2015.

Subramaniam *et al.* (2019) investighează măsura în care primele 150 de companii australiene (clasificate în funcție de capitalizarea de piață la 1 iulie 2019) care tranzacționează valori mobiliare (ASX 150) integrează SDG-urile în strategiile lor de afaceri, precum și la nivelul proceselor de raportare, ajungând la concluzia că 56 (37%) dintre companiile ASX150 au menționat SDG-urile în raportarea lor corporativă și de sustenabilitate.

În mod similar, Sucala și Sava (2017) subliniază că în mai mult de jumătate dintre companiile investigate, toate listate, din România (53,5%), sustenabilitatea este implementată ca principiu de organizare și este o parte a managementului corporativ la toate nivelurile companiei. Sustenabilitatea constituie o sarcină și o responsabilitate strategică (25,5%), în timp ce pentru încă 14% din eșantion, sustenabilitatea este percepută ca fiind în principal un concept de PR sau de marketing.

Alte perspective asupra cercetării privind sustenabilitatea arată că, pentru companiile românești listate, raportarea informațiilor legate de sustenabilitate influențează pozitiv performanța financiară, definită prin

rentabilitatea activelor (ROA) și rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) (Dobre *et al.*, 2015), precum și prin corelația dintre prețul acțiunii și performanța viitoare a unei companii (Jianu *et al.*, 2016). Prin intermediul raportării sustenabilității, o companie poate fi capabilă să convingă potențialii investitori că ea reprezintă o investiție cu risc mai mic decât alte companii (Berrone *et al.*, 2009; Garcia *et al.*, 2016; Hațegan *et al.*, 2018; Mocan *et al.*, 2015). Un număr tot mai mare de investitori sugerează că preferă să investească în entități transparente, deoarece există o încredere mai mare între manageri și părțile interesate, previziuni mai precise și o asimetrie informațională scăzută (Betti *et al.*, 2018; Jing *et al.*, 2019).

2. Metodologia cercetării

Caracteristicile și activitățile specifice industriei, în general, respectiv la nivel de ramură industrială, în particular, reprezintă factori de influență ai raportării non-financiare în domeniul dezvoltării sustenabile, generând un nivel scăzut de consecvență în ceea ce privește SDG-urile vizate (Mhlanga *et al.*, 2018). În acest sens, analiza impactului industriei asupra raportării obiectivelor de dezvoltare durabilă beneficiază de un interes sporit în rândul cercetătorilor (Mojarad *et al.*, 2018; Nerini *et al.*, 2018; Eccles, 2018). Lucrarea se remarcă îndeosebi prin abordarea și analiza raportării tuturor SDG-urilor, în timp ce majoritatea studiilor se axează pe evaluarea unuia sau câtorva SDG-uri din lista stabilită de ONU în 2015 (Balcerowicz-Szkutnik *et al.*, 2020). Mai mult decât atât, analiza este aprofundată prin colectarea tuturor acțiunilor și indicatorilor cantitativi raportați la nivelul fiecărui SDG.

2.1. Criterii de selecție a eșantionului

Abilitatea de a conduce și viziunea asupra imaginii de ansamblu constituie atribute importante în

angajamentul la nivel politic pentru obținerea dezvoltării sustenabile (Olsen *et al.*, 2014). Astfel, o conducere politică puternică va accelera implementarea SDG-urilor și va asigura progresul corespunzător, precum și sincronizarea eforturilor tuturor părților interesate.

Dezvoltarea durabilă reprezintă o parte integrantă a politicii publice, a mediului academic și a societății civile în România. Prima Strategie Națională pentru Dezvoltare Durabilă la nivelul României datează încă din anul 1999, acționând după deviza „A face mai mult cu mai puțin”, iar ca urmare a obținerii statutului de țară membră a Uniunii Europene în 2007, aceasta a fost revizuită și actualizată în anul 2008. Orizontul 2013-2020-2030, bazat pe deviza „Păstrează sănătos ceea ce te menține sănătos”, a fost rezultatul eforturilor comune ale Guvernului României, prin Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, și ale Programului pentru Dezvoltare al Națiunilor Unite. Strategia furnizează un mecanism de implementare prin intermediul Comitetului Interdepartamental pentru Dezvoltare Durabilă la nivel executiv, sub directă autoritate a Primului Ministru, reunind ministerele și agențiile naționale implicate în implementarea strategiei (Ministerul Mediului, 2018).

Având în vedere măsurile întreprinse pe plan național în direcția sustenabilității, cercetarea își propune analiza raportării privind obiectivele de dezvoltare durabilă pentru societățile cotate la Bursa de Valori București (BVB). În acest sens, potrivit **Tabelului nr. 1**, la data efectuării studiului (iunie-iulie 2020) există un număr de 25 de companii ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate la BVB, pe piața principală, în categoria Premium.

Tabelul nr. 1. Numărul societăților cotate la Bursa de Valori București pe piața principală

Secțiune bursă	Piața principală	Categorie listare	Număr emitenți
BSE	REGS	Int'l	3
		Premium	25
		Standard	56

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020, conform <https://bvb.ro/FinancialInstruments/Markets/SharesListForDownload.ashx?filetype=xlsx>

Pentru prezenta cercetare au fost selectate 6 societăți, reprezentând 24% din numărul de companii cotate în

categoria *Premium* pe piața principală a BVB. La selecția eșantionului au fost aplicate următoarele criterii:

- listarea în categoria *Premium*;
- excluderea instituțiilor bancare și financiare;
- asigurarea comparabilității companiilor ca mărime, luând în calcul valoarea capitalizării bursiere;
- asigurarea comparabilității pe ramură de activitate, prin cel puțin două companii aparținând aceluiași

sector al industriei; acesta reprezintă principalul criteriu vizat pentru a conduce investigația privind similitudinile și deosebirile determinate de industrie în raportarea SDG-urilor.

Eșantionul astfel rezultat se constituie din societățile prezentate în **Tabelul nr. 2**.

Tabelul nr. 2. Societățile cotate la BVB ce formează eșantionul analizat

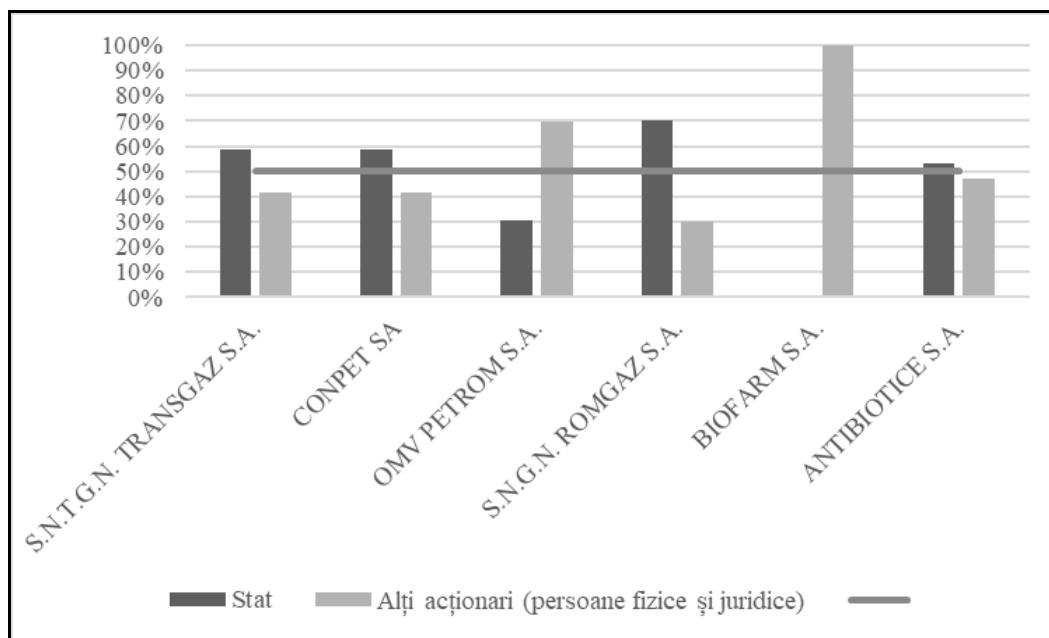
Simbol	Cod CAEN	Societate	Domeniu de activitate	Secțiune industrie	Capitalizare bursieră (lei)
SNP	0610	OMV PETROM S.A.	Extracția petrolului brut	Industria extractivă	5.664.410.833,50
SNG	0620	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	Extracția gazelor naturale	Industria extractivă	385.422.400,00
TGN	4950	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	Transporturi prin conducte	Transport și depozitare	117.738.440,00
BIO	2120	BIOFARM S.A.	Fabricarea preparatelor farmaceutice	Industria prelucrătoare	98.537.535,00
ATB	2110	ANTIBIOTICE S.A.	Fabricarea produselor farmaceutice de bază	Industria prelucrătoare	67.133.804,00
COTE	4950	CONPET S.A.	Transporturi prin conducte	Transport și depozitare	28.569.842,40

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

În ceea ce privește structura acționariatului, se observă din **Graficul nr. 3** că la patru dintre cele șase companii

analizate, statul deține o poziție majoritară, în timp ce la una dintre companii, acesta nu deține nicio participație.

Graficul nr. 3. Structura acționariatului

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Referitor la orizontul de timp, a fost inclusă în analiză perioada 2017-2019, având în vedere că 2017 reprezintă primul an de raportare în conformitate cu prevederile Directivei 2014/95/UE, care face referire la prezentarea de informații non-financiare, transpusă în legislația națională prin Ordinele M.P.F. nr. 1.938/2016 și nr. 2.844/2016. Potrivit noilor norme, entitățile de interes public care, la data bilanțului, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 de salariați în cursul exercițiului financiar includ în raportul administratorilor o declarație nefinanciară care conține, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale, informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită (O.M.F.P. 1.938/2016).

Mai mult decât atât, cerințele obligatorii de raportare pentru societățile cotate la BVB în categoria Premium se referă la transmiterea către piață, prin intermediul unor rapoarte curente, de informații fiabile și bogate în conținut care să permită investitorilor să evalueze impactul pe care anumite evenimente îl pot avea asupra companiei. Raportările financiare trebuie efectuate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), iar societățile au obligativitatea de a adera la cele mai înalte standarde de guvernanta, după cum sunt definite în Codul de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori București, concentrat asupra dispozițiilor cu privire la responsabilitățile conducerii, managementul riscului și sistemul de control intern și recompense echitabile (BVB, 2020).

În urma selecției, eșantionul rezultat cuprinde un număr de 219 observații de tip firmă-an-SDG aferente celor 6 societăți, din conținutul a 27 de rapoarte analizate pentru perioada 2017-2019, ce însumează 1.058 de pagini analizate integral. Totodată, cercetarea a evidențiat un număr de 787 de acțiuni desfășurate în perioada analizată de către societățile incluse în eșantion, corelate cu un total de 1.463 de indicatori, cu scopul evaluării gradului de îndeplinire a obiectivelor SDG.

2.2. Proceduri de colectare a datelor și metode de analiză

Pentru colectarea informațiilor privind raportarea la nivel de SDG-uri s-a procedat la analiza textuală de conținut a rapoartelor selectate (Hummel, 2019; Li, 2010). Astfel, toate cele 27 de rapoarte publice ale companiilor au fost

parcuse integral, cu scopul de a identifica obiectivele de dezvoltare sustenabilă vizate, acțiunile întreprinse pentru îndeplinirea lor, precum și indicatorii prezenți de societăți pentru evaluarea gradului de atingere a obiectivelor. Odată identificate, pasul următor a constat în cuantificarea acestora.

Analiza cantitativă s-a bazat pe datele centralizate și cuantificate privind numărul de SDG-uri, numărul de acțiuni întreprinse, precum și numărul de indicatori monitorizați de către companii, conform informațiilor identificate ca urmare a analizei de conținut a rapoartelor.

Pe lângă analiza de tip cantitativ, articolul cuprinde și secțiunea de cercetare calitativă a raportării, rezultând în prezentarea detaliată a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați de către companiile analizate, cu accentuarea elementelor comune la nivel de industrie, precum și a diferențelor dintre acestea.

3. Rezultatele analizei de conținut privind raportarea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă

3.1. Rezultatele analizei cantitative privind raportarea SDG

O primă parte a analizei de conținut a rapoartelor a constat în colectarea informațiilor de tip cantitativ, pe baza cărora au fost obținute rezultatele prezentate în cele ce urmează.

3.1.1. Analiza de structură a rapoartelor

Pentru colectarea informațiilor privind obiectivele de dezvoltare sustenabilă la nivelul celor 6 societăți selectate au fost analizate 27 de rapoarte, însumând un număr de 1.058 de pagini pentru perioada 2017-2019. Detalii privind lista rapoartelor analizate în cadrul eșantionului se regăsesc în **Anexa 1**.

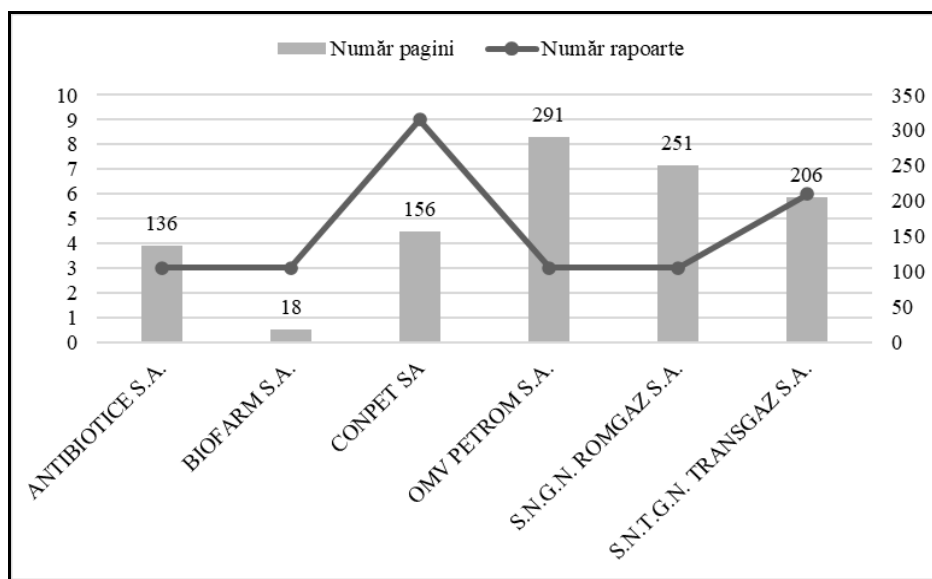
La nivelul superior al clasamentului privind numărul de pagini dedicate raportării aspectelor legate de sustenabilitate se situează OMV Petrom S.A., cu 291 de pagini cuprinse în 3 rapoarte anuale, urmată îndeaproape de S.N.G.N Romgaz S.A., din aceeași ramură de activitate, cu 251 de pagini, regăsite tot la nivelul a 3 rapoarte anuale. Societățile S.N.T.G.N. Transgaz S.A. și Antibiotice S.A. prezintă o corelație de proporționalitate directă între numărul de rapoarte și numărul de pagini ale acestora, după cum se poate

observa și din **Graficul nr. 4**, fiind poziționate la mijlocul clasamentului. Pentru societatea Conpet S.A., numărul total de 156 de pagini cuprinzând informații referitoare la sustenabilitate s-a regăsit în conținutul a 9 rapoarte, acesta constituind și nivelul maxim de rapoarte analizat pentru o companie. La limita inferioară a ierarhiei se află societatea Biofarm S.A., cu doar 18 pagini de raportare pe tema dezvoltării sustenabile.

În ceea ce privește referențialele aplicate de companii pentru raportarea informațiilor legate de sustenabilitate, doar companiile OMV Petrom S.A., S.N.G.N Romgaz S.A. și Antibiotice S.A. au întocmit rapoarte de sustenabilitate și non-financiare în conformitate cu standardele Global Reporting Initiative (GRI). Toate cele

3 societăți au specificat faptul că primele rapoarte privind sustenabilitatea au fost întocmite în anul 2017, potrivit prevederilor Directivei 2014/95/UE care face referire la prezentarea de informații non-financiare, transpusă în legislația națională prin Ordinele M.P.F. nr. 1.938/2016 și nr. 2.844/2016. Totodată, în aplicarea procedurilor de identificare a matricei de materialitate, S.N.G.N Romgaz S.A. menționează și alte standarde și metodologii specifice, precum Orientările IPIECA pentru industria de petrol și gaze privind raportarea voluntară a sustenabilității, standardele elaborate de Consiliul Standardelor de Contabilitate pentru Sustenabilitate (engl. *Sustainability Accounting Standards Board – SASB*), Anuarul de sustenabilitate ROBECOSAM.

Graficul nr. 4. Structura companiilor pe număr de rapoarte și număr de pagini

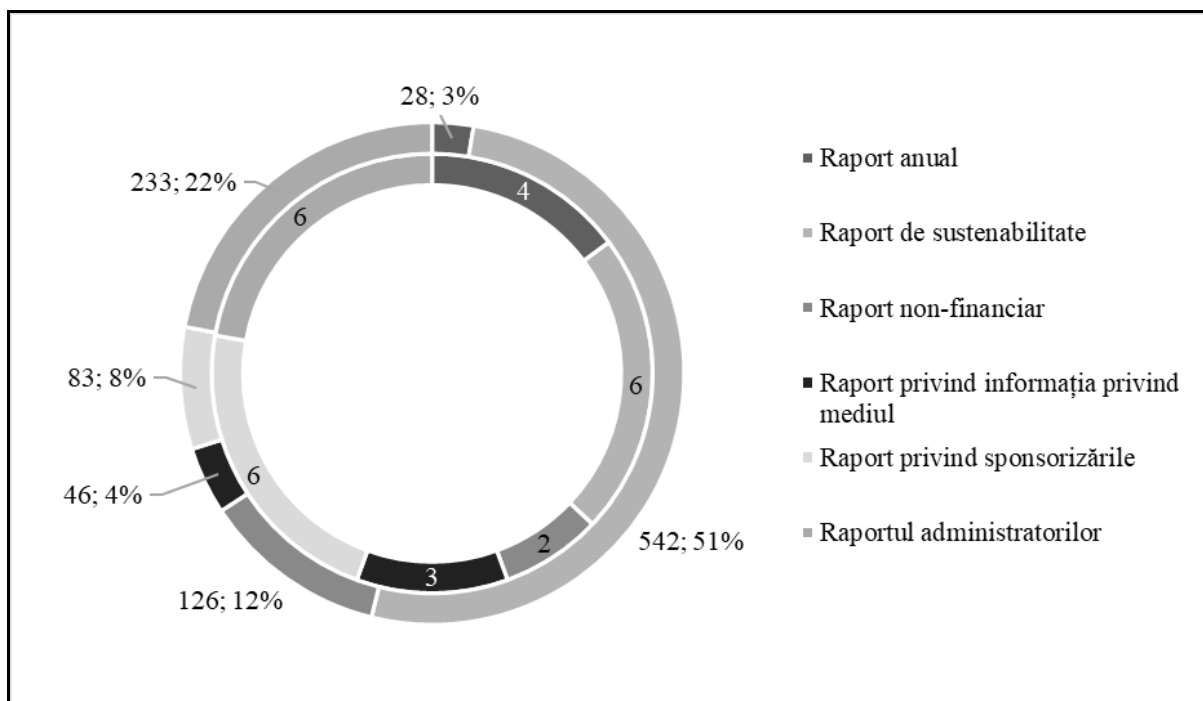
Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Din perspectiva tipurilor de rapoarte întocmite de entitățile analizate în vederea prezentării informațiilor despre dezvoltarea durabilă, **Graficul nr. 5** reliefează structura acestora la nivel de număr de rapoarte (cerc interior), respectiv la nivelul numărului de pagini dedicate subiectului (cerc exterior).

Astfel, din totalul de 27 de rapoarte cuprinse în eșantion pentru perioada 2017-2019, ponderea cea mai mare este reprezentată de rapoartele de sustenabilitate (51%, 542 pagini, 6 rapoarte), urmate de 6 rapoarte ale administratorilor cuprinzând 233 de pagini dedicate

problemelor de sustenabilitate (22%). O proporție de 12% din numărul total de pagini constă în 2 rapoarte non-financiare (126 pagini), iar detalii cu privire la impactul societăților asupra dezvoltării durabile au fost expuse și în 6 rapoarte privind sponsorizările acordate (8%; 83 pagini). De asemenea, au fost centralizate date pe tema analizată și din 3 rapoarte privind mediul (4%, 46 pagini). Situația în care societățile nu au publicat nicio categorie de rapoarte non-financiare a fost regăsită la 3% din totalul de pagini analizate, în acest caz informațiile fiind extrase din rapoartele financiare anuale.

Graficul nr. 5. Structura rapoartelor pe tipuri și număr de pagini

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Această structură evidențiază creșterea interesului companiilor și atenția sporită acordată raportării aspectelor legate de dezvoltarea sustenabilă, îndeosebi prin dezvoltarea lor în rapoarte dedicate de natură non-financiară.

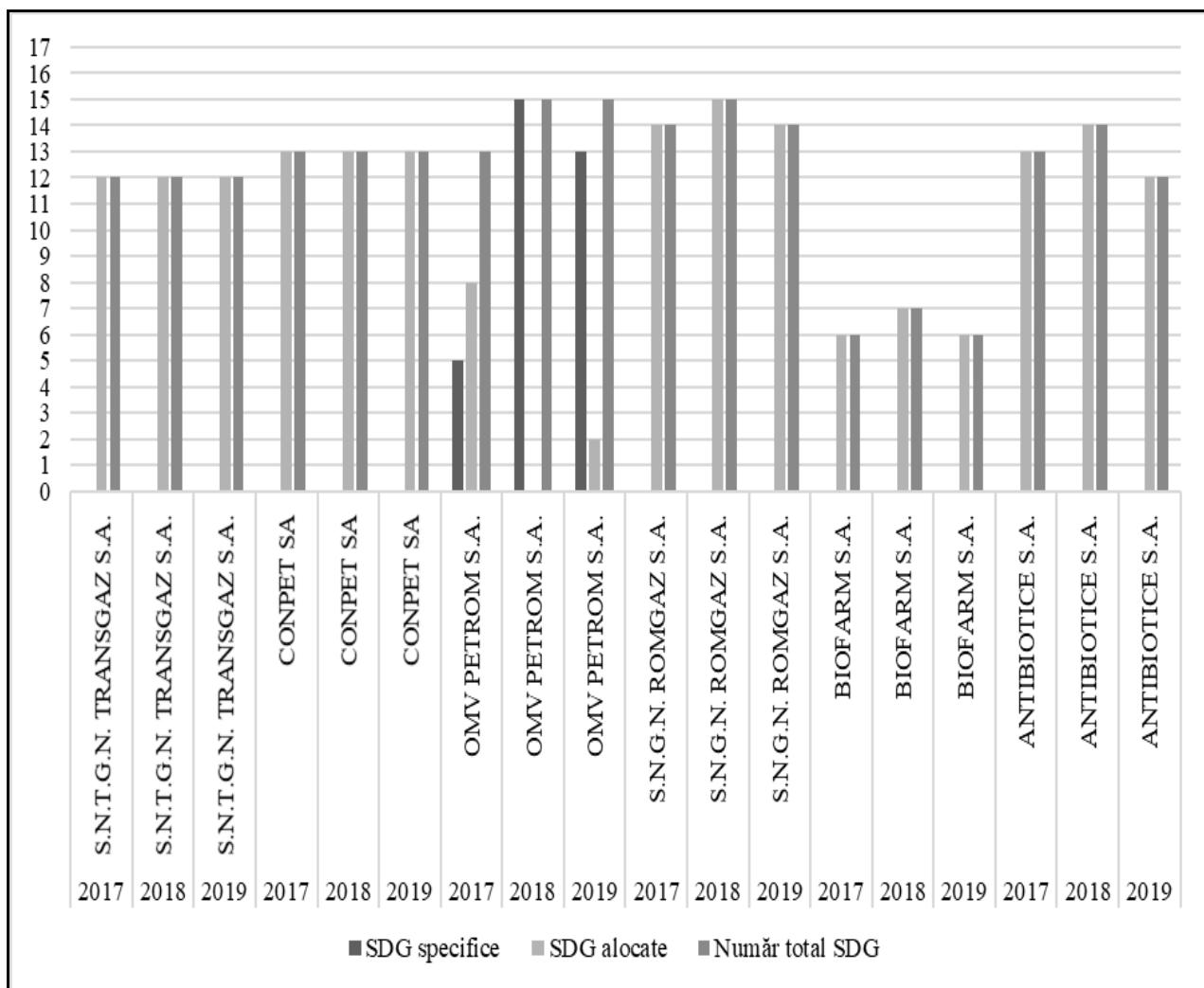
3.1.2. Analiza informațiilor privind raportarea la nivel de SDG-uri

Raportarea informațiilor privind sustenabilitatea, în strânsă corelație cu obiectivele de dezvoltare sustenabilă (engl., *Sustainable Development Goals* – SDG) elaborate de ONU în 2015 constituie un element de noutate pentru companii. Rezultatele cercetării evidențiază că în perioada 2017-2019, din numărul total de 219 SDG-uri identificate în rapoartele entităților ce formează eșantionul, doar 15,07% (33 rapoarte) au specificat în mod explicit obiectivele de dezvoltare durabilă pe care le-au vizat prin acțiunile întreprinse. Pentru diferența de 186 de SDG-uri s-a procedat la alocarea pe

obiective a acțiunilor regăsite în rapoarte. Singura societate care a specificat SDG-urile vizate în cuprinsul rapoartelor de sustenabilitate este OMV Petrom S.A., după cum reiese și din **Graficul nr. 6**.

Ca număr al obiectivelor pentru dezvoltare durabilă identificate, două entități se regăsesc la limita superioară a clasamentului, cu câte 15 SDG-uri raportate în 2018 (toate specificate direct) și 2019 (13 specificate, 2 alocate) de către OMV Petrom S.A., respectiv S.N.G.N. Romgaz S.A. în 2018 (toate 15 alocate). Acestea sunt urmate îndeaproape de celelalte societăți (S.N.T.G.N. Transgaz S.A., Conpet S.A. și Antibiotice S.A.), cu peste 12 SDG-uri vizate de-a lungul întregii perioade analizate. Biofarm S.A. prezintă cel mai mic număr de SDG-uri raportate din rândul companiilor ce formează eșantionul (5 în 2017 și 2019, respectiv 6 în 2018).

Graficul nr. 6. Evoluția SDG-urilor în perioada 2017-2019 la nivel de companii

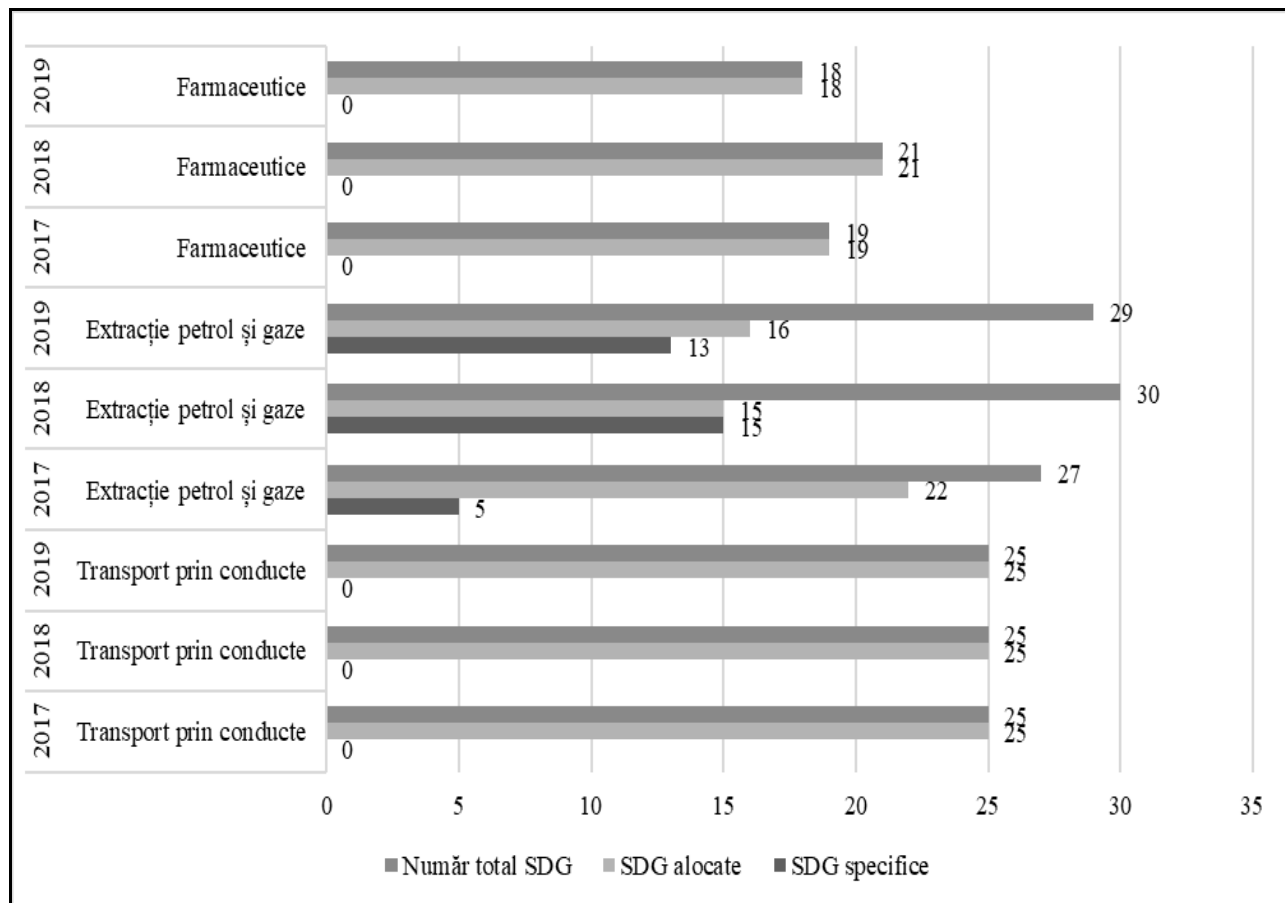

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

La nivel de secțiune a industriei, potrivit **Graficului nr. 7**, numărul cel mai mare de SDG-uri este raportat pentru ramura de activitate extracție de petrol și gaze, cu 86 de obiective în perioada analizată, având loc o creștere cu 3 SDG-uri în 2018 față de 2017, urmată de o diminuare la până la totalul de 27 de obiective raportate în 2019, față de 30 în anul

precedent. Aceeași evoluție este înregistrată și la nivelul industriei farmaceutice, însă pentru numărul cel mai mic de SDG-uri vizate, maximum pe ramură fiind atins în 2018 cu un număr de 21 de obiective. Pentru ramura de activități de transport prin conducte, numărul de 25 de SDG-uri s-a păstrat constant în fiecare an al perioadei incluse.

Graficul nr. 7. Evoluția SDG-urilor în perioada 2017-2019 la nivel de ramuri ale industriilor

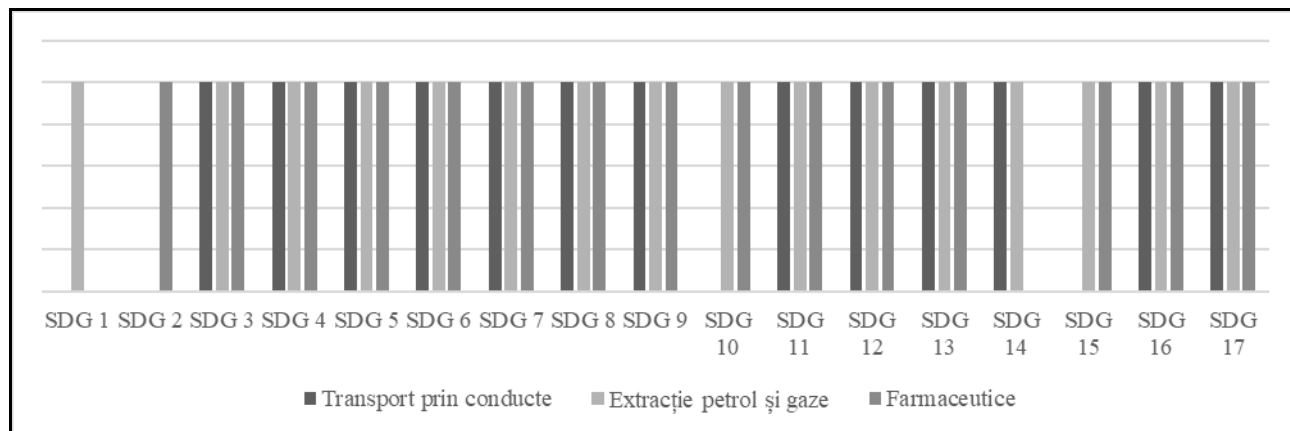
Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

La nivelul celor trei ramuri există o suprapunere semnificativă privind raportarea aspectelor referitoare la obiectivele de dezvoltare durabilă. În **Graficul nr. 8** se observă că 12 din totalul de 17 obiective (insemnând 71%) se regăsesc în toate industriile analizate și vizează sănătatea și educația (SDG 3, SDG 4), egalitatea de gen (SDG 5), protecția mediului înconjurător (SDG 6, SDG 7, SDG 12, SDG 13), industria și inovația (SDG 9), securitatea muncii (SDG 8), susținerea comunităților sustenabile (SDG 11), justiția (SDG 16) și încheierea de parteneriate pentru realizarea obiectivelor (SDG 17). Totodată, se remarcă faptul că SDG 10, SDG 14 și SDG 15 sunt raportate doar de către două ramuri dintre

cele trei. Raportarea obiectivelor privind sărăcia și foamea (SDG 1, SDG 2) constituie diferențele semnificative dintre ramuri, explicația rezidând în faptul că aceste obiective de dezvoltare durabilă nu sunt specifice activităților desfășurate la nivelul industriilor selectate.

Aprofundând analiza, descoperim că ramura extracției de petrol și gaze se situează în fruntea clasamentului cu cele mai multe obiective de dezvoltare durabilă raportate, în proporție de aproximativ 94%, urmată de ramura farmaceutică cu 88% și ramura transport prin conducte cu aproape 76%. Cifrele arată un interes crescut privind raportarea SDG-urilor de către companiile analizate din aceste ramuri.

Graficul nr. 8. Raportarea SDG-urilor pe ramuri de activitate

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Interesul crescut manifestat la nivel de companie se extinde și la nivel de ramură. **Tabelul nr. 3** cuprinde

frecvența prezentării SDG-urilor în rapoartele companiilor, pe ramuri, în perioada 2017-2019.

Tabelul nr. 3. Frecvența raportării SDG-urilor în perioada 2017-2019

SDG	Ramura						Total	
	Transport prin conducte		Extracție petrol și gaze		Farmaceutice		Număr	Frecvență apariție
	Număr	Frecvență apariție	Număr	Frecvență apariție	Număr	Frecvență apariție		
SDG 1	0	0%	2	33%	0	0%	2	11%
SDG 2	0	0%	0	0%	1	17%	1	6%
SDG 3	6	100%	6	100%	3	50%	15	83%
SDG 4	6	100%	6	100%	3	50%	15	83%
SDG 5	3	50%	6	100%	3	50%	12	67%
SDG 6	6	100%	6	100%	5	83%	17	94%
SDG 7	6	100%	6	100%	6	100%	18	100%
SDG 8	6	100%	6	100%	6	100%	18	100%
SDG 9	6	100%	4	67%	5	83%	15	83%
SDG 10	0	0%	5	83%	3	50%	8	44%
SDG 11	6	100%	6	100%	4	67%	16	89%
SDG 12	6	100%	6	100%	5	83%	17	94%
SDG 13	6	100%	6	100%	6	100%	18	100%
SDG 14	6	100%	3	50%	0	0%	9	50%
SDG 15	0	0%	6	100%	3	50%	9	50%
SDG 16	6	100%	6	100%	2	33%	14	78%
SDG 17	6	100%	6	100%	3	50%	15	83%
Total	75		86		58		219	

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

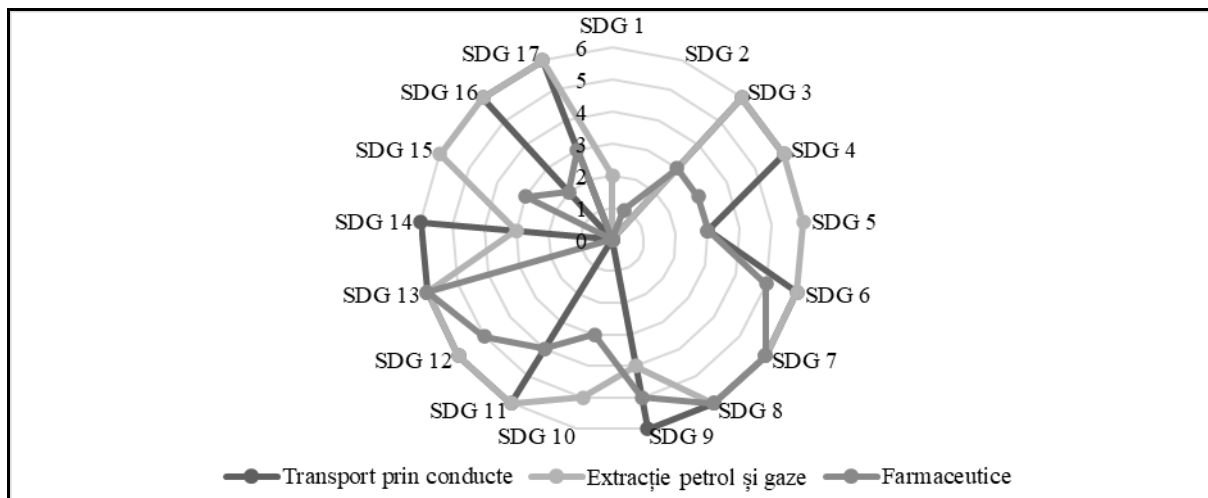
Se remarcă faptul că foarte multe dintre obiective au fost abordate de către companii în toți anii de raportare

supuși analizei. La nivelul ramurii transport prin conducte, analiza rezultatelor arată că 12 din cele 13

obiective raportate au fost prezentate în toți cei trei ani, reliefând consecvența în prezentare manifestată de companiile din această ramură. În privința ramurii de extracție petrol și gaze, 12 dintre cele 16 SDG-uri raportate se regăsesc în observațiile comune din perioada vizată în analiză, ceea ce poate denota

deschiderea companiilor către prezentarea de noi obiective și îmbunătățirea continuă a raportării. Situația cea mai nefavorabilă se întâlnește la nivelul ramurii farmaceutice, unde numai 3 dintre cele 15 obiective au fost prezentate în mod consecvent de companii în toți anii.

Graficul nr. 9. Frecvența raportării SDG-urilor pe ramuri de activitate

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Obiectivele dezvoltării durabile care au fost raportate de către toate companiile analizate în fiecare an din perioada 2017-2019 sunt SDG 7 *Energie curată și la prețuri accesibile*, SDG 8 *Muncă decentă și creștere economică* și SDG 13 *Acțiune climatică*, așa cum este ilustrat și în **Graficul nr. 9**, aceste obiective devenind astfel triunghiul prioritar comun pentru cele trei ramuri, vizând aspecte legate de reducerea consumului de energie electrică, asigurarea condițiilor de muncă decentă și combaterea modificării climatice.

3.1.3. Analiza cantitativă a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați la nivel de companii, ramuri ale industriilor și SDG-uri

Analiza cantitativă a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați pentru îndeplinirea SDG-urilor la nivel de companii

Tabelul nr. 4 reflectă situația acțiunilor întreprinse de cele 6 companii, precum și a indicatorilor raportați de către acestea în vederea determinării măsurii în care sunt îndeplinite obiectivele de dezvoltare sustenabilă

vizate în cuprinsul rapoartelor pentru perioada 2017-2019.

Rezultatele reliefează un număr total de 787 de acțiuni desfășurate în perioada analizată de către societățile incluse în eșantion. Acestea sunt corelate cu un total de 1.463 de indicatori, cu scopul evaluării gradului de îndeplinire a obiectivelor SDG.

În ceea ce privește evoluția anuală a acțiunilor și indicatorilor, se constată o creștere semnificativă a numărului de acțiuni aplicate pentru obținerea obiectivelor la societatea OMV Petrom S.A., de la 39 în 2017, la 71 în 2018, respectiv la 102 în 2019. Totodată, aceeași companie raportează în 2019 și numărul maxim de 29 de măsuri întreprinse anual, iar numărul mediu pentru același an este de 6,80 acțiuni, reprezentând cea mai mare medie la nivelul celor 6 companii. Situația este corelată la OMV Petrom S.A. și cu numărul de indicatori, media acestora înregistrând o creștere până la nivelul maxim de 7,93 indicatori pentru anul 2019. La S.N.T.G.N. Transgaz S.A., numărul de indicatori este comparabil cu cel de la

OMV Petrom S.A., iar evoluția este similară pentru perioada 2017-2019. Totuși, la limita superioară în funcție de numărul de indicatori se situează societatea S.N.G.N. Romgaz S.A., cu o creștere de la 116

indicatori urmăriți în 2017, la 166 în 2018, respectiv 210 indicatori raportați în 2019, aceasta raportând și numărul maxim de 66 indicatori la nivel de societate tot în 2019.

Tabelul nr. 4. Analiza acțiunilor și indicatorilor la nivel de companii

Simbol cotație	Companie	An	Acțiuni				Indicatori			
			Număr total	Număr minim	Număr maxim	Număr mediu	Număr total	Număr minim	Număr maxim	Număr mediu
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2017	42	1	13	3,50	98	0	25	8,17
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2018	42	1	12	3,50	106	0	22	8,83
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2019	31	1	7	2,58	118	0	32	9,83
COTE	CONPET SA	2017	25	1	5	1,92	86	1	27	6,62
COTE	CONPET SA	2018	23	1	5	1,77	77	1	29	5,92
COTE	CONPET SA	2019	24	1	6	1,85	87	1	22	6,69
SNP	OMV PETROM S.A.	2017	39	1	9	3,00	71	0	13	5,46
SNP	OMV PETROM S.A.	2018	71	1	20	4,73	101	0	16	6,73
SNP	OMV PETROM S.A.	2019	102	1	29	6,80	119	1	20	7,93
SNG	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2017	82	1	25	5,86	116	1	37	8,29
SNG	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2018	78	1	22	5,20	166	0	37	11,07
SNG	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2019	90	1	20	6,43	210	1	66	15,00
BIO	BIOFARM S.A.	2017	14	1	4	2,33	7	0	3	1,17
BIO	BIOFARM S.A.	2018	14	1	3	2,00	8	0	3	1,14
BIO	BIOFARM S.A.	2019	10	1	3	1,67	9	0	3	1,50
ATB	ANTIBIOTICE S.A.	2017	34	1	7	2,62	28	1	6	2,15
ATB	ANTIBIOTICE S.A.	2018	38	1	7	2,71	32	1	7	2,29
ATB	ANTIBIOTICE S.A.	2019	28	1	6	2,33	24	0	6	2,00
Total			787	1	29	3,38	1.463	0	66	6,16

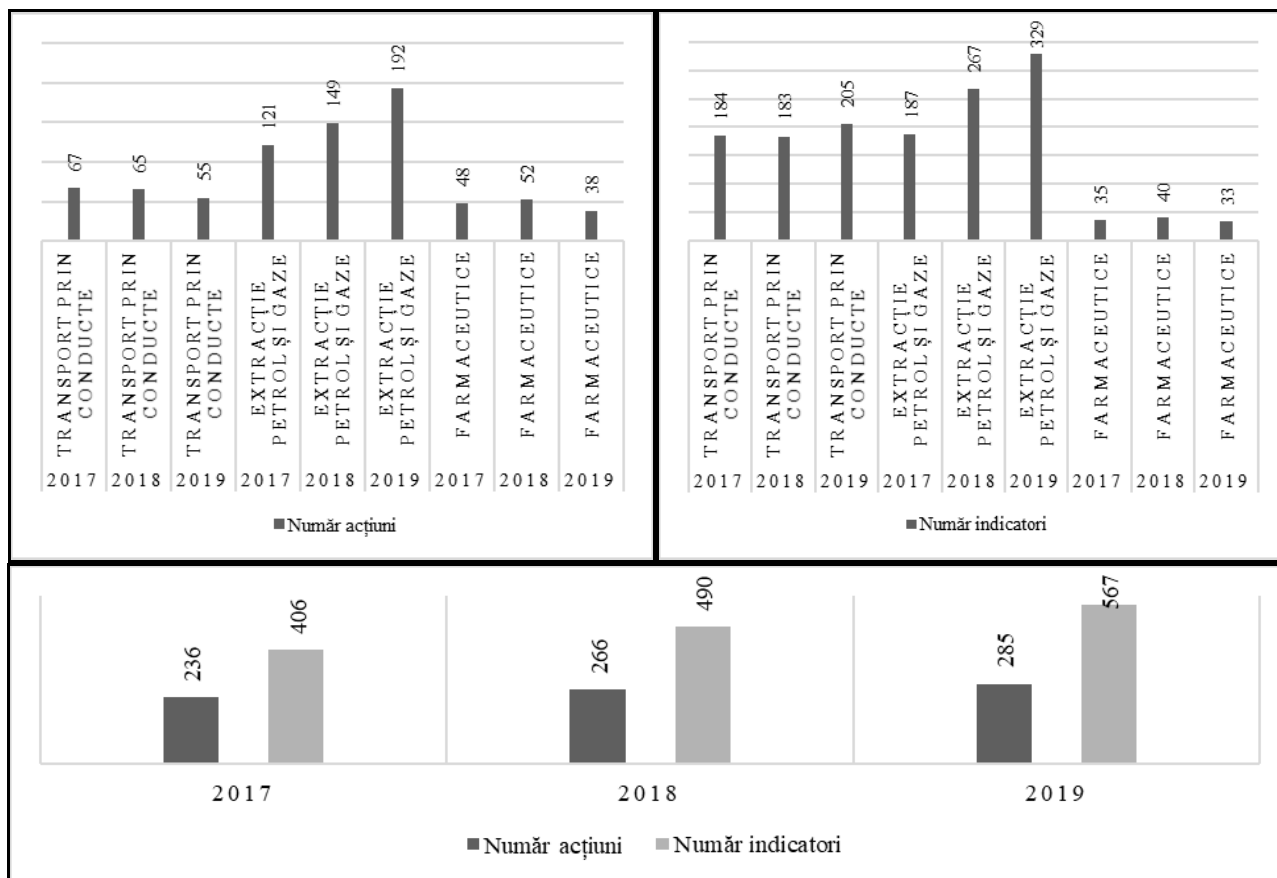
Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Analiza cantitativă a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați pentru îndeplinirea SDG-urilor la nivel de ramuri ale industriilor

Pentru perioada 2017-2019, analiza la nivel de ramură a numărului de acțiuni și indicatori întreprinse de companii în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare sustenabilă propuse a relevat diferențe semnificative, uneori chiar contrastante (Graficul nr. 10). Astfel,

numărul de acțiuni întreprinse de companiile din ramura transport prin conducte a înregistrat o scădere de-a lungul perioadei, spre deosebire de numărul de măsuri aplicate de companiile din ramura extracție petrol și gaze, care a avut un trend crescător. O evoluție oscilantă a fost observată la nivelul ramurii farmaceutice, unde creșterea a fost urmată de o descreștere semnificativă.

Graficul nr. 10. Evoluția numărului de acțiuni și indicatori pe ramuri de activități și pe total în perioada 2017-2019

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

În privința numărului de indicatori cantitativi, se constată că tendința la nivelul numărului de acțiuni se păstrează, cu o excepție în ramura transport prin conducte, care în ultimul an reușește să înregistreze o creștere. De asemenea, trebuie remarcat ritmul consecvent de creștere raportat de către companiile din ramura extracție petrol și gaze.

Anul 2019 înregistrează maximum de valori atât pentru numărul de acțiuni, cât și pentru numărul de indicatori cantitativi raportați de companiile din ramura extracție petrol și gaze. Această creștere este atât de semnificativă, încât imprimă trendul crescător și la nivel total de companii analizate pe an, deși celelalte două ramuri au avut, în general, o evoluție nefavorabilă în 2019, comparativ cu 2018.

Un clasament al ramurilor în funcție de media acțiunilor aplicate pe an, califică ramura extracție petrol și gaze pe primul loc (154 acțiuni în medie pe an), urmată de ramura transport prin conducte cu mai puțin de jumătate (62 acțiuni în medie pe an) și ramura farmaceutice cu 46 acțiuni în medie pe an. Această ierarhie a ramurilor se păstrează și în privința numărului mediu de indicatori cantitativi calculați în fiecare an.

Totodată, deosebit de relevantă este și analiza raportului dintre numărul indicatorilor cantitativi și numărul de acțiuni desfășurate, deoarece abordarea cantitativă este cea care arată măsura în care conceptul de dezvoltare sustenabilă este implementat (Raszowski and Bartniczak, 2019). Rezultatele poziționează ramura transport prin conducte pe primul loc, numărul indicatorilor cantitativi devansând numărul acțiunilor de cel puțin 2,75 ori în fiecare an

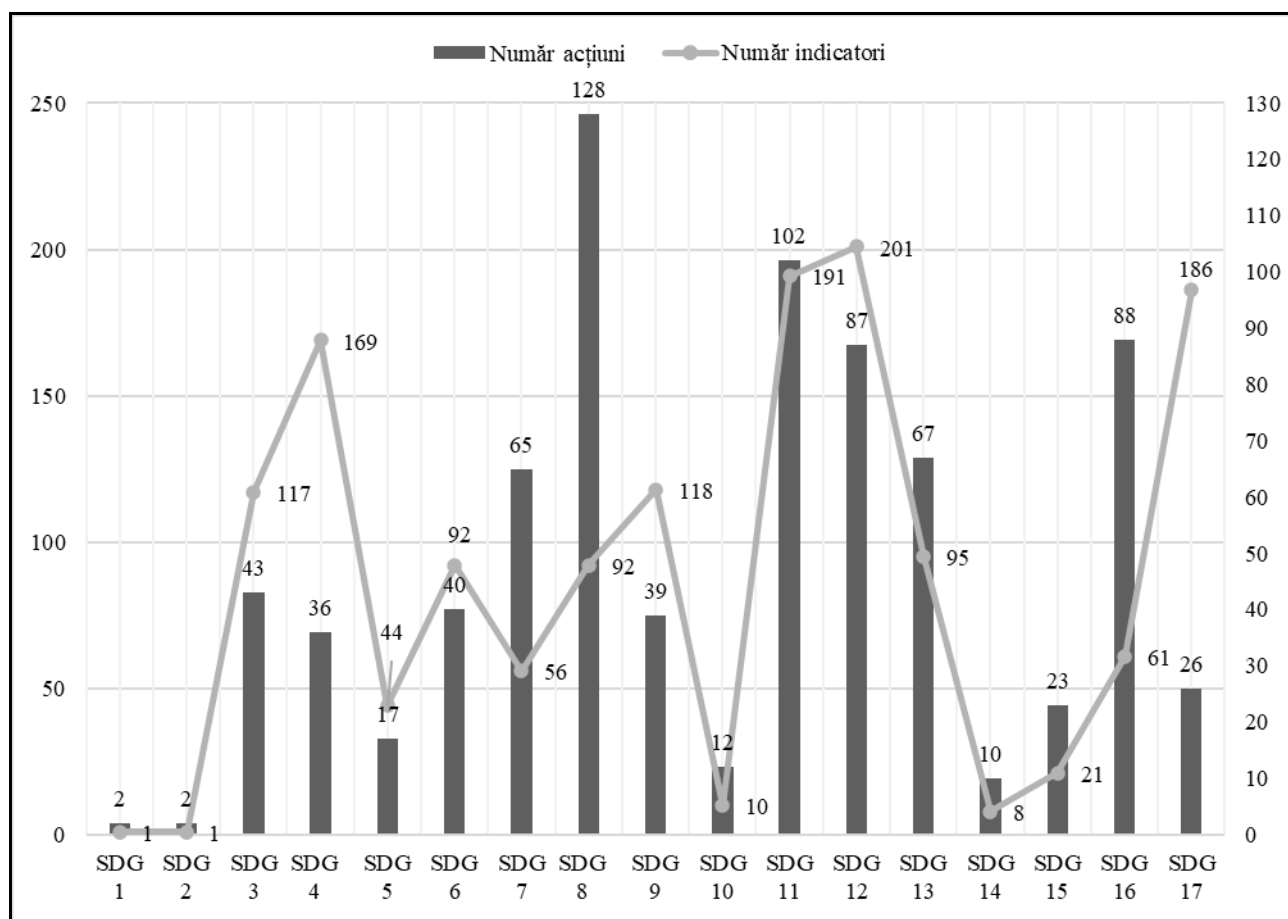
analizat. Aceasta este urmată de ramura extracție petrol și gaze, unde raportul celor două valori este peste 1,55 în fiecare an. Spre deosebire de acestea două, ramura farmaceutice nu reușește în niciunul dintre ani să înregistreze un număr de indicatori cantitativi mai mare decât numărul acțiunilor.

Analiza cantitativă a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați la nivel de SDG-uri

Situația acțiunilor și indicatorilor asociați la nivelul SDG-urilor, raportate în perioada 2017-2019, este

reliefață în **Graficul nr. 11**. Astfel, clasamentul este condus detașat de obiectivul privind *Munca decentă și creșterea economică* (SDG 8), cu un număr de 128 de acțiuni aplicate pentru îndeplinirea SDG-urilor. La limita inferioară a listei se situează numărul de acțiuni întreprinse pentru eradicarea sărăciei (SDG 1) și eradicarea foametei (SDG 2), câte două la număr pentru fiecare dintre cele două obiective. Rezultatele obținute sunt influențate și de specificul industriilor ce formează eșantionul analizat.

Graficul nr. 11. Analiza acțiunilor și indicatorilor la nivel de SDG-uri

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Totodată, în grafic se poate observa și faptul că în majoritatea cazurilor există o corelație între numărul de acțiuni și numărul de indicatori raportați pe SDG-uri, cu excepția SDG 4, 7, 8, 16 și 17. În cazul *Educației de*

calitate (SDG 4) și al *Parteneriatelor pentru obținerea obiectivelor* (SDG 17), numărul de indicatori depășește numărul de acțiuni aplicate, rezultatul putând fi justificat și de natura indicatorilor urmăriți pentru cele 2 obiective

– numărul de sponsorizări, respectiv numărul de parteneriate încheiate. În schimb, pentru SDG 7 *Energie curată și la prețuri accesibile*, SDG 8 *Muncă decentă și creștere economică* și SDG 16 *Pace, justiție și instituții eficiente*, situația este inversată, numărul de indicatori analizați fiind mai mic decât numărul de acțiuni întreprinse, fapt explicabil și de existența unui decalaj între momentul aplicării măsurilor și cel al cuantificării efectelor rezultate pe baza indicatorilor de natură cantitativă.

3.2. Rezultatele analizei calitative privind raportarea SDG

În urma analizei de tip calitativ a informațiilor prezentate în rapoartele societăților cotate incluse în eșantion, sunt evidențiate principalele direcții de acțiune, măsurile aplicate, precum și indicatorii monitorizați și raportați de entități în vederea evaluării nivelului de îndeplinire a obiectivelor de dezvoltare durabilă stabiliți de ONU.

Astfel, în perioada 2017-2019 societățile analizate s-au implicat în activități precum reducerea sărăciei prin programele comunitare și investițiile sociale, instruirea pentru ocuparea forței de muncă (SDG 1), acordarea de alimente unor familii nevoiașe din mediul rural (SDG 2), sponsorizarea de spitale în vederea consolidării sistemului de sănătate (SDG 3), precum și acordarea de sponsorizări instituțiilor de învățământ, oferirea de stagii de practică și acordarea de burse elevilor și studenților (SDG 4). De asemenea, au fost întreprinse demersuri pentru promovarea în egală măsură a femeilor și bărbaților, monitorizând indicatori precum numărul de femei din pozițiile ierarhice superioare (SDG 5), dar și acțiuni pentru combaterea discriminării, ținând cont de structura personalului pe naționalități și angajarea persoanelor cu dizabilități (SDG 10).

În ceea ce privește contribuția societăților analizate la protejarea mediului înconjurător, printre acțiuni se regăsesc gestionarea și reducerea consumului de apă, prevenirea poluării apelor și reciclarea apei (SDG 6), reducerea consumului de energie electrică și montarea de panouri solare (SDG 7), colectarea selectivă a deșeurilor sau reducerea consumului de combustibili fosili (SDG 12), respectiv îmbunătățirea calității aerului, îndeosebi prin reducerea emisiilor de carbon (SDG 13). Au fost raportate și măsuri de protejare a biodiversității apelor, prin monitorizarea speciilor de pești (SDG 14), precum și protejarea ecosistemelor terestre, prin plantarea de copaci pentru combaterea deșertificării și remedierea degradării solului (SDG 15).

Totodată, companiile au fost preocupate de formarea profesională a personalului și instruirea cu privire la riscurile privind securitatea și sănătatea în muncă, cuantificând indicatori precum numărul și frecvența medie a accidentelor de muncă (SDG 8). Mai mult decât atât, se constată că toate societățile investesc în acțiuni care se adresează comunităților locale, prin sponsorizarea evenimentelor culturale și sportive, campanii pentru reducerea accidentelor rutiere sau reducerea nivelului de zgomot produs (SDG 11).

Societățile analizate au vizat dezvoltarea de noi tehnologii, investind în proiecte de cercetare (SDG 9), dar și în activități de prevenire și diminuare a corupției (SDG 16). Nu în ultimul rând, contribuțiile aduse la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă s-au bazat pe acțiuni întreprinse în parteneriat cu alte organizații, printre care universități naționale și internaționale, institute de cercetare, asociații culturale, dar și instituții ale statului, precum ministerele de resort (SDG 17).

Concluzii

Având în vedere atenția sporită acordată în ultimii ani raportării non-financiare privind aspectele referitoare la sustenabilitate, cercetarea vizează identificarea obiectivelor de dezvoltare durabilă raportate de către cele 6 companii cotate la Bursa de Valori București, care formează eșantionul, precum și analiza măsurii în care este asigurată comparabilitatea acestui tip de raportare la nivelul celor 3 secțiuni ale industriilor în care își desfășoară activitatea societățile selectate.

În urma analizei de conținut efectuate, rezultatele au fost structurate luând în considerare atât abordarea cantitativă, cât și cea calitativă. Analiza cantitativă a vizat aspecte legate de structura rapoartelor, analiza informațiilor la nivel de SDG-uri, precum și analiza cantitativă a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați la nivel de companii, ramuri ale industriilor și SDG-uri.

Structura rapoartelor a evidențiat că, din totalul de 27 de rapoarte analizate, ponderea cea mai mare este reprezentată de rapoartele non-financiare, care au deținut 97% din total, iar pentru restul de 3% informațiile au fost extrase din rapoartele financiare anuale. Această structură semnalează creșterea interesului companiilor față de aspectele referitoare la dezvoltarea sustenabilă. În privința numărului de pagini dedicate raportării

aspectelor legate de sustenabilitate, la nivelul superior al clasamentului se situează OMV Petrom S.A., cu 291 de pagini cuprinse în 3 rapoarte anuale, urmată îndeaproape de S.N.G.N Romgaz S.A., din aceeași ramură de activitate, cu 251 de pagini, regăsite tot la nivelul a 3 rapoarte anuale. În ceea ce privește referențialele aplicate de companii pentru raportarea informațiilor legate de sustenabilitate, doar companiile OMV Petrom S.A., S.N.G.N Romgaz S.A. și Antibiotice S.A. au întocmit rapoarte de sustenabilitate și non-financiare în conformitate cu standardele Global Reporting Initiative (GRI).

Rezultatele analizei la nivel de SDG-uri evidențiază că în perioada 2017-2019, din numărul total de 219 obiective de dezvoltare durabilă identificate în rapoartele entităților ce formează eșantionul, doar 15,07% (33 rapoarte) au specificat în mod explicit obiectivele de dezvoltare durabilă pe care le-au vizat prin acțiunile întreprinse. Analiza transversală pe industrii a reliefat faptul că numărul cel mai mare de SDG-uri este raportat la ramura de activitate extracție de petrol și gaze, cu 86 de obiective în perioada analizată, având loc o creștere cu 3 SDG-uri în 2018 față de 2017, urmată de o diminuare la până la totalul de 27 de obiective raportate în 2019, față de 30 în anul precedent. Aceeași evoluție este înregistrată și la nivelul industriei farmaceutice, însă pentru numărul cel mai mic de SDG-uri vizate, maximul pe ramură fiind atins în 2018 cu un număr de 21 de obiective. Pentru ramura de activități de transport prin conducte, numărul de 25 de SDG-uri s-a păstrat constant în fiecare an al perioadei.

La nivelul celor trei ramuri există o suprapunere semnificativă privind raportarea aspectelor referitoare la SDG-uri, având în vedere că 12 din totalul de 17 obiective (însemnând 71%) se regăsesc în toate industriile analizate. Aprofundând analiza, descoperim că ramura extracției de petrol și gaze se situează în fruntea clasamentului, cu cele mai multe obiective de dezvoltare durabilă raportate, în proporție de aproximativ 94%, urmată de ramura farmaceutică cu 88% și ramura transport prin conducte cu aproape 76%. Totodată, rezultatele au reliefat triunghiul prioritar comun pentru cele trei ramuri, vizând aspecte legate de reducerea consumului de energie electrică (SDG 7), asigurarea condițiilor de muncă decentă (SDG 8) și combaterea modificării climatice (SDG 13).

În urma analizei cantitative a acțiunilor întreprinse și a indicatorilor raportați, rezultatele evidențiază un număr

total de 787 de acțiuni desfășurate în perioada analizată de către societățile incluse în eșantion, care sunt corelate cu un total de 1.463 de indicatori, cu scopul evaluării gradului de îndeplinire a obiectivelor SDG. Analiza la nivel de ramură pentru perioada 2017-2019 a numărului de acțiuni și indicatori a relevat diferențe semnificative, uneori contrastante, înregistrându-se trenduri crescătoare, oscilante sau chiar descrescătoare. Totodată, potrivit analizei longitudinale, se constată că numărul de acțiuni întreprinse și cel de indicatori raportați de către entitățile analizate au crescut continuu: de la 236 acțiuni și 406 indicatori în 2017, la 266 de acțiuni și 490 indicatori în anul 2018, respectiv 285 de acțiuni și 567 de indicatori în anul 2019. Astfel, se poate aprecia interesul societăților în raportarea SDG-urilor printr-o descriere mai detaliată și mai multe căi de monitorizare a gradului de îndeplinire a SDG-urilor de la un an la altul, pentru a satisface nevoile de informare ale părților interesate.

Analiza raportului dintre numărul indicatorilor cantitativi și numărul de acțiuni desfășurate (Raskowski și Bartniczak, 2019) poziționează ramura transport prin conducte pe primul loc, numărul indicatorilor cantitativi devansând numărul acțiunilor de cel puțin 2,75 ori în fiecare an analizat.

Pentru imaginea de ansamblu asupra rezultatelor menționate, **Tabelul nr. 5** prezintă ierarhizarea ramurilor de activitate în funcție de indicatorii analizați în cuprinsul cercetării cantitative de-a lungul perioadei 2017-2019.

Situația acțiunilor și indicatorilor asociați la nivelul SDG-urilor raportate în perioada 2017-2019 reliefează că în fruntea clasamentului se situează SDG 8 *Munca decentă și creșterea economică*, cu un număr de 128 de acțiuni aplicate pentru îndeplinirea SDG-urilor. La limita inferioară a listei se situează numărul de acțiuni întreprinse pentru eradicarea sărăciei (SDG 1) și eradicarea foametei (SDG 2), câte 2 la număr pentru fiecare dintre cele 2 obiective.

În vederea aprofundării analizei măsurilor și indicatorilor raportați, a fost prezentată și o abordare de natură calitativă, constând în evidențierea celor 17 SDG-uri ale ONU, în strânsă corelație cu aspectele identificate la nivelul societăților din eșantion, punând accent pe elementele comune, dar și pe cele cu caracter inedit.

Tabelul nr. 5. Clasamentul indicatorilor analizați pe ramuri de activitate

Clasament ramuri în funcție de indicatorul:	Transport prin conducute	Extracție petrol și gaze	Farmaceutice
Număr rapoarte cu informații non-financiare	2	1	3
Număr pagini rapoarte	2	1	3
SDG-uri raportate	3	1	2
Frecvența de raportare a SDG-urilor	1	2	3
Număr de acțiuni întreprinse	2	1	3
Evoluția numărului de acțiuni	3	1	2
Media acțiunilor întreprinse pe an	2	1	3
Număr de indicatori	2	1	3
Evoluția numărului de indicatori	2	1	3
Media indicatorilor cantitativi calculați anual	2	1	3
Raport indicatori cantitativi / acțiuni desfășurate	1	2	3

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020

Printre limitele cercetării se pot semna numărul redus de companii selectate pentru analiză, precum și subiectivitatea pe care o implică orice abordare ce presupune analiza textuală de conținut ca metodă de cercetare. Totuși, numărul redus de societăți a permis aprofundarea cercetării prin extinderea analizei longitudinale, prezentând din punct de vedere calitativ detaliile privind raportarea SDG-urilor pe acțiuni întreprinse și indicatori monitorizați de către entități. Ca direcții viitoare de cercetare pot fi urmărite extinderea eșantionului atât pe plan național, cât și prin includerea unor companii cu caracteristici similare de la nivelul altor state, precum și identificarea de corelații suplimentare

pentru determinarea măsurii în care acțiunile și indicatorii cantitativi sunt influențați și de alți factori complementari industriei.

Recunoaștere

Această lucrare a fost elaborată în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, proiect numărul POCU/380/6/13/125245 nr. 36482/23.05.2019 „Excelența în cercetarea interdisciplinară doctorală și postdoctorală, alternative de carieră prin inițiativa antreprenorială (EXCIA)”, coordonator Academia de Studii Economice din București.

BIBLIOGRAFIE

1. ACCA (2017), The Sustainable Development Goals: redefining context, risk and opportunity, disponibil la <https://www.accaglobal.com/hk/en/technical-activities/technical-resources-search/2017/october/Sustainable-Development-Goals.html>, accesat în iulie 2020.
2. ACCA (2009), Complexity in Financial Reporting, disponibil la <https://www.accaglobal.com/in/en/technical-activities/technical-resources-search/2009/may/complexity-financial-reporting.html>, accesat în iulie 2020.
3. Albu, N., Albu, C.N., Dumitru, M., Dumitru, V.F. (2013), Pluralitate sau convergență în standardele de raportare a sustenabilității, *Amfiteatru Economic*, vol. XV, nr. 7, pp. 513-527.
4. Bebbington, J. și Thomson, I. (2013), Sustainable development, management and accounting: boundary crossing, *Management Accounting Research*, vol.24, nr. 4, pp. 277-283.
5. Bebbington, J. și Unerman, J. (2018), Achieving the United Nations Sustainable Development Goals. An enabling role for accounting research, *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, vol. 31, nr.1, pp. 2-24.
6. Beerbaum, D. (2020), Accounting trends of the future- a behavioral analysis, *Journal of applied research in the digital economy*, vol. 4 no. 01 (2020): Special issue accounting.
7. Berrone, P. și Gomez-Mejia, L.R. (2009), Environmental performance and executive

- compensation: An integrated agency-institutional perspective, *Academy of Management Journal*, nr. 52, pp. 103–126.
8. Betti, G., Consolandi C. și Eccles. R. G. (2018), The Relationship between Investor Materiality and the Sustainable Development Goals: A Methodological Framework, *Sustainability*, vol. 10, nr. 2248; doi:10.3390/su10072248
 9. Buonocore, J. J., Choma, E., Villavicencio, A. H., Spengler, J. D., Koehler, D. A., Evans, J. S., Lelieveld, J., Klop P. și Pina R. S. (2019), Metrics for the sustainable development goals: renewable energy and transportation, *Nature*, nr. 5, pp. 1-14, disponibil la <https://doi.org/10.1057/s41599-019-0336-4>, accesat în iulie 2020.
 10. Bursa de Valori București (2020), Cerințe cotare societăți în categoria Premium, disponibil la <https://bvb.ro/ForCompanies/MainMarket/IssuingShares#1>, accesat în iulie 2020.
 11. Bursa de Valori București (2020), Codul De Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori București, <https://www.bvb.ro/info/Codul%20de%20Guvernanta%20Corporativa%20al%20Bursei%20de%20Valori%20Bucuresti.pdf>, accesat iulie 2020.
 12. CIMA (2018), Sustainable Development Goals and the role of the accountant, disponibil la <https://www.cimaglobal.com/Research--Insight/sustainable-development-goals-and-the-role-of-the-accountant/>, accesat iulie 2020.
 13. Chychyla, R., Leone A. J. și Minutti-Meza, M. (2019), Complexity of financial reporting standards and accounting expertise, *Journal of Accounting and Economics*, nr.67, pp.226–253.
 14. Dobre, E., Stanilă, G.O. și Brad, L. (2015), The Influence of Environmental and Social Performance on Financial Performance: Evidence from Romania's Listed Entities, *Sustainability*, vol.7, pp. 2513–2553.
 15. Eccles, B. (2018), The Importance of The Healthcare Sector To The Sustainable Development Goals, *Forbes*, disponibil la <https://www.forbes.com/sites/bobeccles/2018/07/01/the-importance-of-the-healthcare-sector-to-the-sustainable-development-goals/#4439b08967a3>, accesat în iulie 2020.
 16. Ernst & Young (2014), Sustainability reporting – the time is now, disponibil la [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now/\\$FILE/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now/$FILE/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now.pdf), accesat în iulie 2020.
 17. Firoiu, D., Ionescu, G. H., Băndoi, A., Florea, N. M. și Jianu, E. (2019), Achieving Sustainable Development Goals (SDG): Implementation of the 2030 Agenda in Romania, *Sustainability*, vol. 11, 2156; doi:10.3390/su11072156
 18. Garcia, S., Cintra, Y., de Torres, R.C.S.R. și Lima, F.G. (2016), Corporate sustainability management: A proposed multi-criteria model to support balanced decision-making, *Journal of Cleaner Production*, nr. 136, pp. 181–196.
 19. Godemann, J., Bebbington, J., Herzig, C. și Moon, J. (2014), Higher education and sustainable development. Exploring possibilities for organisational change, *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, vol. 27, nr. 2, pp. 218-233.
 20. Guvernul României (2008), Strategia Națională privind Dezvoltarea Durabilă. Orizonturi 2013-2020-2030, disponibil la www.sustainable-development.un.org, accesat în iulie 2020.
 21. Hătegan, C.D., Sirghi, N., Curea-Pitorac, R.I., Hătegan, V.P. (2018), Doing well or doing good: The relationship between corporate social responsibility and profit in Romanian companies. *Sustainability*, nr. 10.
 22. Hummel, K. (2019), Reporting on the Sustainable Development Goals – Early Evidence from Europe, disponibil la <https://ssrn.com/abstract=3411017> sau <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3411017>, accesat iulie 2020
 23. IFC (2013), Mapping the oil and gas industry to the sustainable development goals: an atlas, disponibil la https://www.ipeca.org/media/3093/mapping_og_to_sdg_atlas_lr_2017.pdf, accesat în iulie 2020.
 24. Jiang, G. și Penman, S. (2013), A fundamentalist perspective on accounting and implications for accounting research, *China Journal of Accounting Research*, nr.6, pp. 233–245.
 25. Jianu, I., Țurlea, C. și Gușatu, I. (2016), The Reporting and Sustainable Business Marketing. *Sustainability*, vol. 8, nr. 1.
 26. KPMG (2019), Are you ready to benefit from listing on the stock exchange?, disponibil la <https://home.kpmg/ro/en/home/media/press-releases/2019/03/stock-exchange-bvb-guide-listing.html>, accesat în iulie 2020.

27. KPMG (2018), How to report on the SDGs, disponibil la <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2018/02/how-to-report-on-sdgs.pdf>, accesat în iulie 2020.
28. KPMG (2016), Sustainability Report Romania, disponibil la <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/ro/pdf/sustainability.pdf>, accesat în iulie 2020.
29. KPMG (2011), KPMG International Survey of Corporate Responsibility Reporting 2011, disponibil la <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2012/02/Corporate-responsibility-reporting-2012-eng.pdf>, accesat în iulie 2020.
30. Li, F. (2010), Textual Analysis of Corporate Disclosures: A survey of Literature, *Journal of Accounting Literature*, vol. 29, pp. 143-165.
31. Mascarenhas, A., Coelho, P., Subtil, E. și Ramos, T.B. (2010), The role of common local indicators in regional sustainability assessment, *Ecological Indicators*, nr 10, pp. 646-656.
32. Mhlanga, R., Gneiting, U. și Agarwal., N. (2018), Walking the Talk: Assessing companies' progress from SDG rhetoric to action, disponibil la <https://oxfamlibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/620550/dp-walking-the-talk-business-sdgs-240918-en.pdf>, accesat în iulie 2020.
33. Mio, C. și Fasan, M. (2014), Beyond Financial Reporting: A Journey from Sustainability towards Integrated Reporting, *Journal of Environmental Accounting and Management*, vol. 2, nr. 3, pp. 189-203.
34. Mocan, M., Rus, S., Draghici, A., Ivascu, L. și Turi, A. (2015), Impact of corporate social responsibility practices on the banking industry in Romania, *Procedia Economics and Finance*, vol.23, pp. 712-716.
35. Mojarad, A. A. S., Atashbari, V. și Tantau, A. (2018), Challenges for sustainable development strategies in oil and gas Industries, *Proceedings of the 12th International Conference on Business Excellence*, pp. 626-638.
36. Nechita, E. (2019), Analysis of the Relationship between Accounting and Sustainable Development. The Role of Accounting and Accounting Profession on Sustainable Development, *Audit Financiar*, vol. 17, nr. 3, pp. 520-536.
37. Nerini, F. F., Tomei, J., To, L. S., Bisaga, I., Parikh, P., Black, M., Borrión, A., Spataru, C., Broto, V. C., Anandarajah, G., Milligan, B. și Mulugetta, Y. (2018), Mapping synergies and trade-offs between energy and the Sustainable Development Goals, *Nature Energy*, vol. 3, pp. 10-15.
38. Ordinul ministrului finanțelor publice Nr. 1938/2016 din 17 august 2016, privind modificarea și completarea unor reglementări contabile, disponibil la https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/OMFP_1938_2016.pdf, accesat iunie 2020
39. Olsen, H.I., Zusman, E., Miyazawa, I., Cadman, T., Yoshida, T. și Bengtsson M. (2014), Implementing the Sustainable Development Goals (SDGs): An Assessment of the Means of Implementation (MOI), disponibil la: http://www.iges.or.jp/isap/2014/PDF/IPSS_SDGs_conference_paper.pdf, accesat în iulie 2020.
40. Oncioiu, I., Petrescu, A. G., Bilcan, F. R., Petrescu, M., Popescu D. M. și Anghel, E. (2020), Corporate Sustainability Reporting and Financial Performance, *Sustainability*, vol.12.
41. Organizația Națiunilor Unite (2015), *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*, disponibil la <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>, accesat iunie 2020.
42. Ouvrard, S., Jasimuddin, S.M. și Spiga, A. (2020), Does Sustainability Push to Reshape Business Models? Evidence from the European Wine Industry, *Sustainability*, nr. 12.
43. PricewaterhouseCoopers (2018), *SDG Reporting Challenge 2018 – From promise to reality: does business really care about SDGs? And what needs to happen to turn words into action*, disponibil la <https://www.pwc.com/gx/en/sustainability/SDG/sdg-reporting-2018.pdf>, accesat iunie 2020.
44. PricewaterhouseCoopers (2015), *Make it your business: Engaging with the Sustainable Development Goals*, disponibil la https://www.pwc.com/gx/en/sustainability/SDG/SDG%20Research_FINAL.pdf, accesat iunie 2020.
45. Raszkowski, A. și Bartniczak, B. (2019), Sustainable Development in the Central and Eastern European Countries (CEECs): Challenges and Opportunities, *Sustainability*, vol. 11, nr. 4, doi:10.3390/su11041180, disponibil la www.mdpi.com/journal/sustainability, accesat în iulie 2020.

46. Schweitzer, D. (2010), Oil Companies and Sustainability: More than Just an Image?, disponibil la www.deepblue.lib.umich.edu, accesat în iulie 2020.
47. Sen, S., Bhattacharya, C.B. și Korschun, D. (2006) The Role of Corporate Social Responsibility in Strengthening Multiple Stakeholder Relationships: A Field Experiment, *Journal of the Academy of Market Science*, nr. 34, pp. 158-166.
48. Sustainable Stock Exchanges Initiative (SSE) (2018), *2018 Report on Progress*, disponibil la https://www.sseinitiative.org/wp-content/uploads/2018/10/SSE_On_Progress_Report_FINAL.pdf, accesat iunie 2020.
49. Subramaniam, N., Renzo, M. Jr., Suraiyah, A, Ji, S și Situ, H. (2019), SDG Measurement and Disclosure by ASX150: Research report, ISBN: 978-1-922016-61-4, *Research Report*, RMIT University – Global Compact Network Australia.
50. Sucala, V.I. și Sava, A.M. (2017), Sustainability Reporting in Central and Eastern European Companies International Empirical Insights, Chapter: Sustainability Reporting in Romania: Is Sustainability Reporting Enough? Publisher: *Springer*, Editors: Horváth P, Pütter JM.
51. Sustainable Stock Exchanges Initiative (SSE) (2018), *2018 Report on Progress*, disponibil la https://www.sseinitiative.org/wp-content/uploads/2018/10/SSE_On_Progress_Report_FINAL.pdf, accesat iunie 2020.
52. United Nations (2015), Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development, disponibil la: www.sustainabledevelopment.un.org, accesat în iulie 2020.
53. Van Wensen, K., Broer, W., Klein, J. și Knopf, J. (2011), The state of play in sustainability reporting in the European Union, disponibil la: http://csdle.lex.unict.it/Archive/LW/Data%20reports%20and%20studies/Others%20reports%20and%20studies/20110422-095603_Adelphi_sustainability_April11pdf.pdf.
54. Venter, E.R., Gordon, E.A. și Street, D.L. (2018), The role of accounting and the accountancy profession in economic development: A research agenda, *Journal of International Financial Management and Accounting*, vol. 29, nr. 2, pp. 195-218.
55. World Commission on Environment and Development (1987), Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future, disponibil la <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>, accesat în iulie 2020.
56. World Investment Report (2014), Investing in the SDGs: An Action Plan, disponibil la: https://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf, accesat în iulie 2020.
57. *** <https://www.accaglobal.com/gb/en/student/sa/features/sustainability.html>
58. *** <https://www.antibiotice.ro>
59. *** <https://www.biofarm.ro>
60. *** <https://www.conpet.ro/>
61. *** <https://www.globalreporting.org/network/capitalmarketsengagement/Pages/Stock-Exchange-and-Market-Regulators.aspx>
62. *** <https://home.kpmg/xx/en/home/about/our-role-in-the-world/citizenship/sdgindustry.html>
63. *** <https://www.oceantomo.com/media-center/news-releases/2011-releases/>
64. *** <https://www.omv.ro>
65. *** <https://www.romgaz.ro>
66. *** <https://www.sdg-accelerator.org/content/sdg-accelerator/en/home/sdg-presa/SDGbiz.html>
67. *** <https://sseinitiative.org/about/about-the-sse/>
68. *** <https://www.transgaz.ro>
69. *** <https://www.transparency.org/en/countries/romania#>
70. *** <https://www.undp.org/content/undp/en/home/news-centre/news/2017/09/20/business-solutions-to-the-sdgs-how-private-sector-and-un-can-partner-to-achieve-the-global-goals.html>
71. *** <https://www.unglobalcompact.org/interactive/sdgs/global>
72. *** <https://www.wbcd.org/Overview/Our-members>

Anexa 1. Lista rapoartelor analizate

Simbol	Companie	An	Tip raport	Număr pagini
ATB	ANTIBIOTICE S.A.	2017	Raport non-financiar	62
ATB	ANTIBIOTICE S.A.	2018	Raport non-financiar	64
ATB	ANTIBIOTICE S.A.	2019	Raport anual	10
BIO	BIOFARM S.A.	2017	Raport anual	6
BIO	BIOFARM S.A.	2018	Raport anual	6
BIO	BIOFARM S.A.	2019	Raport anual	6
COTE	CONPET S.A.	2017	Raport privind informația privind mediul	17
COTE	CONPET S.A.	2017	Raport privind sponsorizările	7
COTE	CONPET S.A.	2017	Raportul administratorilor	28
COTE	CONPET S.A.	2018	Raport privind informația privind mediul	14
COTE	CONPET S.A.	2018	Raport privind sponsorizările	8
COTE	CONPET S.A.	2018	Raportul administratorilor	23
COTE	CONPET S.A.	2019	Raport privind informația privind mediul	15
COTE	CONPET S.A.	2019	Raport privind sponsorizările	9
COTE	CONPET S.A.	2019	Raportul administratorilor	35
SNP	OMV PETROM S.A.	2017	Raport de sustenabilitate	57
SNP	OMV PETROM S.A.	2018	Raport de sustenabilitate	98
SNP	OMV PETROM S.A.	2019	Raport de sustenabilitate	136
SNG	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2017	Raport de sustenabilitate	59
SNG	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2018	Raport de sustenabilitate	92
SNG	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2019	Raport de sustenabilitate	100
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2017	Raport privind sponsorizările	20
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2017	Raportul administratorilor	51
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2018	Raport privind sponsorizările	25
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2018	Raportul administratorilor	47
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2019	Raport privind sponsorizările	14
TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	2019	Raportul administratorilor	49
Număr total rapoarte / pagini analizate			27	1.058

Sursa: Prelucrările autorilor, 2020